וועטער
וואלקנדיק, קילער

The Only Jewish Newspaper in Western Canada Established 1910 PUBLISHED DAILY

דאס אידישע ווארט

THE GATEWAY OF THE WEST

THE ISRAELITE PRESS

זון אויפגאנג — 5.
זון אונטערגאנג — 7.49

די איינציקע אידישע צייטונג אין מערב קאנאדע עטאבלירט אין 1910 דערשיינט יעדן טאג

Vol. 21, No. 87. Winnipeg, Tues. May 5, 1931. Published Daily except Saturday and Sunday. דערשיינט יעדן טאג חוץ שבת און זונטאג דינסטאג יח' אייר, תרצ"א.

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY MAY 1 1931 ASTOR, LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

רעפובליקאנער רעגירונג פון שפאניע וועט עפענען דאס לאנד פאר אידן

אין די גרעניצן פון עקאנאמישע מעגלאכקייטן פון לאנד וועלן ניט געמאכט ווערן קיין באגרעניצונגען קעגן אידישע אימיגראנטן, זאגן מיניסטארן. — גאראנטירן פולשטענדיק גלייכע רעכט פאר אידן

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

מאדריד, שפאניע, מאי 5 (איטא). — אין די גרעניצן פון די עקאנאמישע מעגלאכקייטן פון לאנד, וועט דער נייער רעפובליקאנער רעזשים אין שפאניע ניט מאכן קיין שום באשריינקונגען פון וועלכן ס'איז סארט קעגן אידישער אימיגראציע קיין שפאניע.

די דאזיקע דערקלערונג האבן אין אן אינטערוויו געמאכט צום ספעציעלן קארעספאנדענט די מיניסטארן: אלווארא אלבארנאז, יוסטיץ מיניסטער; מיגועל מאורא, אינערן מיניסטער, און אינדאלעציא פריעטא, פינאנץ מיניסטער.

דער אונטער־סעקרעטאר פון'ם ארבעטס מיניסטעריום האט באזונדערס דערקלערט פאר'ן פארשטייער פון דער "איטא", אז ער וואלט זייער געוואלט זען א אידישע איינוואנדערונג קיין שפאניע.

די מיניסטארן האבן אויף דערקלערט דער "איטא", אז די רעגירונג גרייט איצט צו א דעקרעט וואס גיט גלייכע רעכט צו אלע בירגער פון שפאניע, צו וועלכער רעליגיע ארער ראסע זיי זאלן ניט באלאנגען.

און דער דאזיקער דעקרעט וועט קורצלאך פארעפנטלעכט ווערן.

ריידנדיק וועגן דער אידישער לאגע אין שפאניע, האבן די מיניסטארן אויסגעדריקט זייער אנטשלאסנהייט צו געבן די אידן גלייכע רעכט מיט אלע אנדערע בירגער. און זיי האבן אויסגעדריקט זייער וואונש צו ברענגען זייער באשלוס צו דער עפנטלאכער אויפמערקזאמקייט אזוי שנעל ווי מעגלאך.

טראצקי קריגט דערלויבניש צו קומען קיין שפאניע

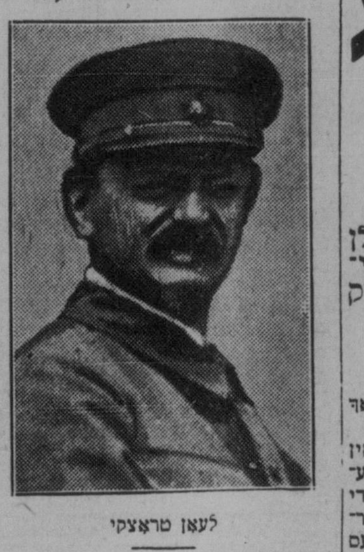

לעאן טראצקי

(ספעצ. טעלעג. צו ד.א.וו. דורך "איטא")

לאנדאן, מאי 5 (איטא). — לויט א באריכט פון קאנסטאנטינאפאל, האט לעאן טראצקי געקראגן א דערלויבניש פון דער רעפובליקאנער רעגירונג פון שפאניע צו קומען קיין שפאניע.

ארבעטער־רינג קאנווענשאן געעפנט אין וואשינגטאן

(ספעציעלע טעלעגראמע צו "דאס אידישע ווארט" פון "איטא")

וואשינגטאן, ד. ק., מאי 4 (איטא). — אין דער אנוועזנהייט פון 200 דעלעגאטן און א טויזנט געסט איז דא נעכטן געעפנט געווארן די 31־טע צוויי־יאריקע ארבעטער רינג קאנווענשאן.

די קאנווענשאן איז באגריסט געווארן פון אב. קאהאן, מאריס הילקוויט, און נ. טאמאס.

נ. כאנין, פארזיצער פון'ם ארבעטער רינג, און י. באסקין, גענעראל סעקרעטאר, האבן באריכטעט וועגן די טעטיקייטן פון'ם ארדען.

אב. קאהאן און מאריס הילקוויט האבן אין זייערע רעדעס אויסגעדריקט צופרידנהייט דערמיט וואס די לינקע האבן זיך אפגעשפאלטן און זיינען ארויס פון'ם ארבעטער־רינג. דאס, זאגן זיי, האט צוריקגעשטעלט די הארמאניע אין דער ארגאניזאציע און פארשטארקט איר כחות.

אב. קאהאן האט דערקלערט, אז דער ארבעטער־רינג איז אלעמאל געווען און וועט אלעמאל זיין אנגעשלאסן אן דעם צווייטן אינטערנאציאנאל, און ער וועט אלעמאל זיין געטריי צו די סאציאליסטישע אידעאלן. דער ארבעטער־רינג, האט ער געזאגט, וועט תמיד באקעמפן וועלכע עס איז פארם פון דיקטאטור, סיי זי קומט פון לינקס, ווי זי ווערט פארטראטן פון די סאוועטן, און סיי זי קומט פון רעכטס, ווי פארגעשטעלט פון מוסאליני.

קריזיס ווירקט אויף איד. לערן־אנשטאלטן אין ניו־יארק

(ספעציעל פאר "דאס אידישע ווארט")

אכט "פאראקיעל סקולס" וועלן אפשר געשלאסן ווערן צוליב מאנגל אין מיטלען

ניו־יארק, מאי 5 (איטא). — אכט אידישע "פאראקיעל" שולן (ד. ה. אזעלכע אין וועלכע מען לערנט מיט די קינדער אידישע צוזאמען מיט די אלגעמיינע למודים) זיינען אין גרויס ניו־יארק אין געפאר געשלאסן צו ווערן צוליב א מאנגל אין געלט־מיטלען.

די פארשטייער פון אט די אכט שולן זיינען לעצטן דאנערשטאג געקומען אין אפיס פון'ם ועד־הרבנים און האבן איבערגעגעבן די שליסלען פון די אינסטיטוציעס, דערקלערנדיק, אז זיי קאנען מער ניט טראגן די פינאנציעלע לאסט.

קאנווענשן פון אינדוסטריעלער יוניאן מאי 24

באאמטע פון דער אינדוסטריעלער יוניאן נאדל פאך ארבעטער בעטן אונז צו מעלדן, אז די צווייטע יערלאכע קאנווענשאן פון דער דאזיקער יוניאן וועט זיך אנפאנגען אין טאראנטא דעם 24טן מאי און אז די ווינעפעגער יוניאן וועט זיין פארטראטן ביי דער קאנווענשאן דורך אירע דעלעגאטן וועלכע זיינען דא דערוויילט געווארן ביי זייער לעצטער פאר זאמלונג.

מיטגלידערשאפט פון קאנאדער יוניאנס האט דערגרייכט די צאל פון 322,449 אין 1930

אטאווא, מאי 5. — די מיטגלידערשאפט פון טרייד יוניאנס אין קאנאדע האט דערגרייכט די צאל פון 322,449 אין'ם יאר 1930, לויט א באריכט פון'ם ארבעטס דעפארטמענט. דאס איז א געוווינס פון 2,973 אין פארגלייך מיט דעם פריערדיקן יאר, אבער דער געווינס איז געווען קלענער ווי אין די פריערדיקע יארן.

די "אינטערנעשאנאל" גרופע האט 84 ארגאניזאציעס, — מיט איינער וויניקער ווי אין 1929 — 1,946 אפטיילונגען איבער קאנאדע, מיט א מיטגלידערשאפט פון 203,478.

אפטיילונגען מיט 3,741 מיטגלידער, א פארקלענערונג פון 234.

די קאנאדער יוניאנס ציילן 27 ארגאניזאציעס, א וואוקס פון 2, 673 לאקאלן מיט 57,163 מיטגלידער, א וואוקס פון 3,891.

עס זיינען דא נאך אויסער דעם 31 אומאפהענגיקע יוניאנס, מיט א מיטגלידערשאפט פון 9,338, — א פארקלענערונג אויף 1,482.

די נאציאנאלע קאטוילישע גרופע באשטייט פון 108 יוניאנס, א געווינס פון 2,

בעקער־ארבעטער דריקן אויס זייער שטאנדפונקט אין סכסוך

די בעקער יוניאן פון דער נארט ענד בעט אונז צו פארעפנטלאכן פאלגנדיקע דערקלערונג:

"דער סטייטמענט וואס איז דערשינען פון די באלעבאטים אין "דאס אידישע ווארט" פון מאנטאג, דעם 4טן מאי, אז די בעקער ארבעטער האבן ארויפגעצוואונגען שווערע באדינגונגען אויף זיי, איז ניט

אין קווינס טעאטער

עני ליליען

מארגן, מיטוואך אוונט, דעם זעקסטן מאי, וועט אין קווינס טעאטער פארקומען דער ערן־אוונט פאר עני ליליען. צו דער געלעגנהייט וועט זי אויפטרעטן אין

ועד־העיר טרעט ארויס פון קאמף

קלאנגען האבן זיך ארומגעטראגן דא פאר די לעצטע עטלאכע טעג, אז דער ועד העיר" האט זיך אויפגעלייזט. מיר האבן אויסגעפונען אז די קלאנגען זיינען בלויז טיילוויז ריכטיקע, און אונז איז געלונגען אויסצוגעפינען מער איינצלהייטן וועגן דעם ענין.

שלום, ווייל די מחלוקת איז שוין צו ווייט אוועק, און זיי האבן ניט געוואלט מער זיין קיין צד אין א מחלוקת וואס האט אנגענומען אזעלע שארפע פארמען.

רעגירונג וויל ניט צאלן קיין מזומן געלט צו ארבעטסלאזע

יונג מיידל אנגעקלאגט אין מוטער־מארד

נעזשעלשאפטלאכער קאלענדאר

דושאדדזש בייקער, איינער פון די רייכסטע מענשן אין דער וועלט געשטארבן

ניו־יארק. — דזשארדזש בייקער, איינער פון די רייכסטע מענשן אין די פאראייניקטע שטאטן און אין דער וועלט, איז דא געשטארבן אין עלטער פון 91 יאר.

בייקער איז געווען באקאנט פאר א פילאנטראפ, און ער האט א סך מיליאנען געגעבן פאר געזעלשאפטלאכע צוועקן. זיין גרעסטער ביישטייער אין זיין לעבן איז געווען פינף מיליאן דאלאר פאר דער הארווארד גראדוייט סקול פאר ביזנעס אדמיניסטראציע.

דער פארמעגן פון דזשארדזש בייקער איז געווען געשאצט אין דריי הונדערט מיליאן דאלאר, און בלויז ראקפעלער און פארד האבן אים איבערגעטראפן אין רייכקייט.

הונדערטער טויט אין שלאכטן אין האנדוראס

טעגוסיגאלפא, האנדוראס, מאי 5. — איבער צוויי הונדערט מענשן זיינען געטויט געווארן פון ביידע זייטן אין א שלאכט צווישן רעבעלן און פעדעראלע טרופן ארום סאנטא ראזא לעצטע וואך, לויט באריכטן וואס קומען אהער אן.

ווען אלע אידן וואלטן אין פינף יאר ארום ניט געדארפט קיין הילף פון דרויסן, זאגט דע האאז

די אידן, פון די ערשטע פיאנערן פון 1881 אן, זיינען געגאנגען קיין א"י ווי אין א לאנד וואס רינט מיט מילך און האניק, לויט די ביבלישע באגריפן. — האט מר. דע האאז געזאגט.

"ווען אלע אידן זאלן זיין גוט, וועט ארץ ישראל אין פינף יאר ארום ניט דארפן מער אנקומען צו קיין הילף פון דרויסן", האט ער געזאגט.

מר. דע האאז האט גערעדט זייער ווארים וועגן די אידישע דערגרייכונגען וועגן דעם אידישן יונגנט אין לאנד און וועגן די גרויסע מעגלאכקייטן פון ארץ־ישראל אויף די געביטן פון אינדוסטריע און האנדל, און ער האט גערופן דעם עולם צו מעשים.

מר. אסאוופקי, דער פארזיצער פון'ם אוונט, האט אפעלירט פאר וואלונטירן צו העלפן אין'ם קרן היסוד קאמפיין.

בריוו קאסטן

גנבים נעמען צו $500 צוזאמען מיט דער שווערער פייער קאסע

מאסן־פארזאמלונג וועט מארגן אנטשיידן גורל פון תלמוד־תורה

האלטן זי אפן ביז דעם מיטוואך, די ביישטייערער אליין זאלן נעמען די אחריות אויף זיך.

טעג־טאג פאר געווערקשאפטן קאמפיין

אנב - אורחא

פון מארק

ביכער

THE ISRAELITE PRESS — The only Jewish Newspaper in Western Canada.

אידישע ווארט

Office and Place of Business: New Israelite Press Bldg., 165 Selkirk Ave. East
Published daily except Saturday and Sunday
ENTERED AS SECOND-CLASS MAIL MATTER AT OTTAWA
Subscription: $6.00 per year
Established 1910 — Phones: 55 409—52 213
Winnipeg — Manitoba

שניידט זיך רומעניע אויף א דיקטאטור?

פראפעסאר יארגא, דער נייער פרעמיער פון רומעניע, האט אנומלט אפגעלייקנט די קלאנגען וואס האבן זיך לעצטנס פארשפרייט, אז ער האט בדעה צו גרינדן א דיקטאטור אין רומעניע. די אפלייקענונג ווערט אבער ניט ערנסט גענומען: פון אלע האנדלונגען פון קעניג קאראל, זינט ער האט פארנומען דעם טראן, דרינגט מען, אז עס איז זיין אמביציע צו שאפן א דיקטאטור אין רומעניע, און אז ער פירט זיין פאליטיק כסדר אין דער דאזיקער ריכטונג.

איינע פון קעניג קאראלס ערשטע האנדלונגען איז געווען צו באזייטיקן פרעמיער מאניו, כאטש ער האט געהאט דעם פולסטן צוטרוי פון דער גרעסטער מערהייט אינ'ם פארלאמענט. — און אפשר טאקע דערפאר, ווייל ער האט ניט געוואלט האבן קיין פרעמיער וועמעס פאזיציע איז צו שטארק. ער האט אלץ גערעדט וועגן א נאציאנאלער קאאליציע רעגירונג, צי ער האט עס געמיינט ערנסט, צי ניט. אבער קיין קאאליציע האט מען ניט געקאנט שאפן, און די נאכפאלגנדיקע רעגירונג פון פרעמיער מיראנעסקו איז געווען שוואך און האט לאנג ניט געקאנט עקזיסטירן.

דער קעניג האט דאן געבראכט פון לאנדאן דעם רומענישן אמבאסאדאר, ה' טיטולעסקו, צו שאפן א קאאליציע רעגירונג. ווי מען זאגט, איז דער קעניג געווען זיכער, אז דאס וועט אים ניט געלינגען, און דאס וועט אים געבן אן אויסרייד צו גרינדן א דיקטאטור אין לאנד.

אויב ס'איז אזוי, האט דער קעניג זיך אפגענארט אין חשבון. ה' טיטולעסקו איז יא געלונגען צוזאמען צו ברייינגען די פארטייען און אנצייכענען א קאאליציע קאבינעט. אבער צוליב אורזאכן וואס זיינען אונז ניט באקאנט, איז פון די פלענער גארנישט ניט געווארן, און דער קעניג האט גאר איבערגעגעבן די רעגירונג אין די הענט פון זיין פריינט און לערער, פראפעסאר יארגא, וועלכער האט פארמירט א רעגירונג וואס האט ניט דעם צוטרוי פונ'ם פארלאמענט.

ס'איז א סברא, אז דער קעניג האט זיך אליין באמיט צו צעשטערן ה' טיטולעסקוס פלענער, און האט שוין געהאט געגרייט זיך איינצולאדן א מיליטערישן פארשטייער צו גרינדן א מיליטערישע רעגירונג. די רעוואלוציע וואס איז אבער אויסגעבראכן אין שפאניע האט אים געצוואונגען צו באטראכטן זיך און צו האנדלען מער פארזיכטיק. ער האט אזוי דערוויל באשטימט צו דער פרעמיערשאפט זיינעם א נאענטן מענשן, אבער ניט קיין מיליטערישן מאן, — און מען וועט זעען, ווי די לאגע וועט זיך ווייטער אנטוויקלען.

ס'איז אויך א סברא, אז אט די גאנצע אינטריגעס האבן צו טאן מיט דעם קעניגס פריוואטע ליבעס אפערעס, און עס זאל הייסן, אז איינער פון די הויפט אורזאכן פון דעם קעניגס וואונש פאר א דיקטאטור איז צו דערמעגלאכן אים פטור צו ווערן פון דער קעניגין העלענא און חתונה האבן מיט זיין אידישער געליבטער, מאדאם לופעסקו.

דאס זיינען אלץ זאכן וועלכע ס'איז שווער צו באשטעטיקן. איין זאך זעט בלויז אויס צו זיין גאנץ זיכער, — דער קעניג שטרעבט צו א דיקטאטור

דער נייער פרעמיער, פראפעסאר יארגא, האט דערוויל אויפגעלייזט דעם פארלאמענט וואו ס'איז דא א גרויסע און אנטשיידענע מערהייט קעגן אים, און ער האט פראקלאמירט נייע וואלן פרי אין יוני, מיט דער האפענונג, אז די נייע וואלן וועלן אים געבן א מערהייט אין פארלאמענט.

אין דער דאזיקער האפענונג וועט ער זיך ווארשיינלאך ניט אפנארן: רומענישע רעגירונגען פארלירן געוויינלאך ניט קיין וואלן, — זיי וויסן גוט דעם קונץ ווי צו געווינען אזעלכע. וועט ער געווינען די מערהייט, דאן וועט דער קעניג האבן די געלעגנהייט צו טאן וואס ער וויל, אפיציעל ניט דער־קלערנדיק קיין דיקטאטור.

וועט אבער די נייע רעגירונג פארלירן די וואלן, דאן איז עס ניט אויסגעשלאסן, אז דער קעניג זאל מאכן א פארזוך אויפצוהערן צו שפילן זיך אינגאנצן אין פארלאמענטאריזם, און צו גרינדן א דיקטאטור.

דער מוסר־השכל פון דעם מאי פאראד

ניט געקוקט אויף אלע אנטי־קאמוניסטישע העצעס וואס זיינען דא לעצטנס אנגעפירט געווארן, האט אונזער פאליציי קאמיסיע פארט דערלויבט דורכצופירן אן ערשטן מאי פאראד דא אין שטאט. און די רעזולטאטן פון דער קלוגער האנדלונג פון דער פאליציי זיינען איצט קלאר: דער פאראד איז דורכגעפירט געווארן אויף דעם פרידלאכסטן און רואיקסטן אופן, און די גרויסע צאל פאליציסטן אויסגעשטעלט אין די גאסן בעת'ן פאראד צו האלטן ארדענונג האבן פאקטיש קיין ארבעט ניט געהאט.

מיט א פאר וואכן פריער האט די פאליציי אפגעזאגט זיך פון געבן א דערלויבעניש פאר א פאראד פון די ארבעטסלאזע, און דער רעזולטאט איז געווען, אז א מאסע פון טויזנטער מענשן האבן געמוזט דורכפירן דעם מארש איבער די טראטוארן. דאס האט געפירט צו ערנסטע ראיאטן און צו בלוט פארגיסונג.

וואלט די פאליציי פארבאטן דעם ערשטן מאי פאראד, וואלט עס אזוי גוט ווי זיכער געפירט צו נאך ערנסטערע אומרוען: די טויזנטער מענשן וואס האבן זיך באטייליקט אין דעם פאראד וואלטן ניט זייער לייכט אויפגעגעבן די ערשטע מאי טראדיציע, און עס וואלט געקאנט קומען צו צוזאמענשטויסן און בלוט פארגיסונג, וואס וואלט א סך מער געדינט אין די אינטערעסן פון קאמוניסטישער פראפאגאנדע, ווי דער דערלויבטער פאראד.

ס'איז אמת אז עס קאסט דער שטאט פיינע עטלאכע טויזנט דאלאר דער דורכפיר פון אזא פאראד. אבער די קאמוניסטן און די ארבעטסלאזע זיינען דא, און זיי וואלטן אלצאיינס געזוכט די געלעגנהייט דורכצופירן די דעמאנסטראציע. און ווען די פאליציי וואלט פארבאטן דעם מארש, וואלטן נויטיק געווען נאך מער ספעציעלע פאליציסטן צו האלטן ארדענונג, און מיט ערגערע רעזולטאטן.

אויטאמאביל עקסידענטן

מיט'ן אנקום פונ'ם פרילינג, הויבט אן וואקסן דער טויטן־ליסט פון אויטאמאביל קרבנות. באזונדערס יעדן מאנטאג קאן מען דערווארטן א ליסט פון נייע קרבנות. — יעדער זונטאג, ווען א גרויסע צאל אויטאמאבילן פארן ארום אויף די וועגן, גייט כמעט ניט דורך אן ערנסטע עקסידענטן.

כמעט אין אלע פאלן זיינען די עקסידענטן א רעזולטאט פון צו שנעלן פארן און פון אומפארזיכטיקייט, און זיי וואלטן געקאנט אויסגעמידן ווערן.

מיר ווילן דערפאר נאכאמאל דערמאנען די מאטאריסטן וועגן דער נייטווענדיקייט פון פארזיכטיקייט. מיר ווילן זיי דערמאנען, ווי טייער עס קאן קאסטן זייער אומפארזיכטיקייט זיי אליין און אנדערע מענשן וואס ווערן פארוויקלט אין די עקסידענטן וואס זיי פאראורזאכן.

זונטאגדיקע ארויספארן ווערן אמייסטנס געמאכט צוליב פארגעניגן, און עס האט דערפאר באזונדערס קיין זינען ניט צו פליען מיט דער גרעסטער שנעלקייט. פארגעסנדיק פארזיכטיקייט און ריסקירנדיק דערביי מיט די אייגענע און מיט פרעמדע לעבנס.

די הלולא פון רבי שמעון בר יוחאי

פון אונזער ארץ־ישראל'דיקן קארעספאנדענט **בן־יקיר**

דער וועג וואס פירט פון צפת ביז מירון האט מיטאמאל באקומען אן אנדער פנים. א טומל, א גערודער, עס ציען זיך וועגענער אנגעפאקטע מיט מענשן. עס נעמט ניט קיין סוף צו די אייזלען, וואס פלאנטערן זיך צווישן געדראנג און מענשן־טומל. מען רייט, רייען פארט, און מענשן גייען, ציען זיך אלץ אין איין ריכטונג, אלע מיט איין און דער זעלבער כוונה — קיין מירון!

דער שטויב פון וועג הויבט זיך אלץ העכער, קריכט יעדן איינעם אין האלז אריין, לייגט זיך אויף די לונגען, — אבער וועמען קאן עס אפהאלטן פון דער אפווארטנדיקער פרייד, פון דעם צעפלאקערטן פייער, וואס וועט זיך שפרייטן ארום קבר פון רבי שמעון בר יוחאי? עס נעמט ארום אלעמען, יונג און אלט. אט טראגט זיך דורך אויף א אייזל א צפת'ער אלטער איד מיט נעקרייזלטע לאנגע פאות און אויפן קאפ א שטריימל. אט רייט אויף א שלאנקען פערד אן אפגעברענטער קרעפטיקער, חלוץ. און אידן פון אלע עקן וועלט זעט מען דא אין פארשיידענע קליידער. ספרדים אין רויטע פעסקעס, מיט ארומגעוויקלטע טיכער, אויף די קעפ. איינגעדארטע תמנער מיט בליציקע שווארצע אויגן, בוכארער אידן מיט אנגענומע פולע בייכער, ווייבער, מיידלאך, — און דער געשריי, אין דער טומל ווערט אלץ געדיכטער, הייסער. אייזלען צעשרייען זיך אויף זייערע באנומענע קולות, פערד הירזשען, מישן זיך אויס אין דעם ים פון מענשן, וואס שטראמט און שטראמט אן אן אויפהער, אויטאס שפארן זיך מיט משונה'דיקע גרילצערייען. — אלע, אלע ציען זיך צום מירון.

און — אז מ'איז אנגעקומען פאר זון אונטערגאנג קיין מירון, — האט מען געפילט, ווי מען וואלט זיך געפונען אין איין ריזיקע מחנה מענשן קעפ. מיטן אויג נישט געקאנט דערכאפן קיין ליידיקן ארט. א גאנצן טאג האט מען נאר געגרייט זיך צו דער "הדלקה". די טענץ האבן ניט אויפגעהערט אויף א רגע. מ'האט געדרימפלט אויף פידלען, געפויקט אין די פויקן. די פלייטן און טרומייטן האבן זיך געריסן, איבערגעשריען אלעמען. און ווער האט עס געהאט די זכיה זיך ארייצוקריגן אין דעם חצר פון ר' שמעון בר יוחאי'ס קבר?

טויזנטער מענשן זיינען דארט געוועזן. פון ארום, פון יעדן דאך, פון יעדן טרעפ האבן געשפארט זיך מענשן, אלע אויגן זיינען געווען געווענדעט צו דער מצבה, צום גרויסן צדיק, וואס רוט דארט שוין הונדערטער דורות.

דער פלאץ ארום דעם קבר איז פארוואנדעלט געווארן אין איין גרויסן יריד.ביידלאך אויפגעשטעלטע מיט כל המינים סחורות. און מען שרייט, און מען פילדערט ארויס, מען רופט די קונים פון אלע זייטן. זויסע קיכלאך, קאלטע משקאות צו דערקוויקן דעם טרוקענעם דארשט אין די העלזער. און דאס גרילצן פון די קאפעלעס הערט ניט אויף. טויזנטער קעפ באוועגן זיך הין און צוריק. צווישן דעם מענשן, ים זעט מען א סך אראבער, דרוזן פון די נאענטע בערג, אויך ביי זיי איז פארהייליקט דער יום טוב פון גרויסן הייליקן צדיק.

אט האבן זיך ארומגעכאפט א קרענצל יונגווארג, פרומע תלמידים פון ישיבות, מיט לאנגע געקרייזלטע פאות, און צווישן זיי אויך אן אפגעברענטער "חלוץ" מיט א פארבונדענער טוך אויפן קאפ. מען דרייט זיך אין א רקוד:

בר — יוחאי אשריך
בשמחת שמן ששון מחבריך...

מען פלעסקעט מיט די הענט, און דער עקסטאז ציגר זיך אלץ מערער אין די אויגן. מען גרייט זיך, מען גרייט זיך אויף דער ריכטיקער "דליקה", וואס עס וועט זיך באלד אנהויבן.

אט זיינען שוין אנגעקומען די בכבוד'יקע תושבים פון צפת, דער בויאנער רבי מיט זיינע חסידים. מען פירט די ספר תורה מיט געזאנג און פרייד געשרייען. מיט כח און התלהבות מאכט מען זיי א א וועג. — און מיט א הייליקער דערהויבונג דרענגט מען זיך אריין אין חצר פון רבי שמעון בר יוחאי'ס קבר.

די נאכט הויבט אן אלץ מערער צו פאלן. די טונקלקייט ווערט אבער מיט אמאל פארשוואונדן. עס פלאמען אויף פון אלע זייטן פלאקערן, באליכטן די טונקעלע פנימ'ער. דער יום טוב צעשפרייט זיך אלץ מער אין די הערצער.

פון אלע זייטן זינגט מען זמירות. מען זאגט דעם "זהר", הונדערטער, הונדערטער ליכט ברענען. מען היינגט זיך איינער אויפן צווייטן. יעדער איינער וויל דערבליקן אהין, פון וואנען די "דליקה" וועט אויפפלאמען.

צווישן די פריידיקע התלהבות הערט מען וויינערייען, מען קלאגט מיט טרערן, מ'בעט ביי גאט אין הימל. און דער ריח פון די אייל־לאמפן שטיקט די לופט. טויזענטער טויזנטער קעפ זיינען באלויכטן מיט א ליכטיקן פלאקער, מיט א פריידיקער קדושה.

ביי דעם קבר פון גרויסן צדיק זיינען אוועקגעשטעלט געווארן גרויסע שיסלען. אידן, ווייבער, קינדער קומען צו אהן ווארפען אריין קליידער און טיכער. אט דערנעענטערט זיך א פרוי צום קבר און דערלאנגט מיט א הייליקע געפיל דעם שמש א ווייס זיידן קלייד. אין האנט האלט זי א פלאש איבירט־אייל. אירע קינדער בארירען מיט די הענט די פלאש, און טראפנס אייל טריפן אראפ אויף דעם ווייס זיידן קלייד.

א צווייטע פרומע פרוי קומט נאך איר מיט איר הויזגעזינט. אין די הענט ווייסע טיכלאך, איינציקווייז דערלאנגט זי עס איינצווייקן אין אייל עס זאל פארגיין אין פלאם, אין צדיק'ס פייער.

אט קומט צו א איד מיט א צעוואקסענער געלער בארד און ווארפט אריין זילבערנע מטבעות אויף דעם מזבח. זיינע אויגן פארגייען אין קדושה.

און דער שמש כאפט אויף פון המון אלץ מער זאכן, קליידער, טיכער, ווארפט עס אין די שיסלען אריין. פלעשער אייל דערלאנגט מען אים פון אלע זייטן,

און פלוצלונג הערן אויף די געזאנגען. אלעמענס אטעם ווערט צוריקגעהאלטן. אין דער טונקעלער ליכטיקייט, וואס דעקט איין דעם ריזיקן המון טראגט זיך דורך א הייליקער פחד. אט דארף באלד געשעען די דערהויבענע מינוט, וואס צו דעם האט מען זיך געצויגן פון אלע עקן לאנד, — אידן פון פארשיידענע לענדער. אלעמענס אויגן זיינען געווענדעט אהין, מיט איינגעהאלטענעם אטעם דערווארטעט מען דעם פייער, וואס וועט זיך א הויב טאן פון הייליקן קבר.

אט איז שוין צוגעגאנגען צום קבר דער רבי פון צפת, דורכגענומען מיט יראה, צוגעגרייט צו דער הייליקער זאך. ער שטייט פאר דעם הויפן מיט קליידער דורכגעווייקט מיט א ים פון אייל. ער האט אפגעזאגט אין דער שטיל ברכה און מיט אן אנגעצונדענעם שטורקאץ אריינגעווארפן אין דעם אייל . . .

מיט אמאל האט געגעבן אפלאקעראויף א ריזיקער פייער, עס האט זיך געהויבן און געשפרייט אלץ העכער, ברייט ארומגענומען טויזנטער קעפ, אנגעצונדן הערצער, א הייליקע פרייד האט פארשיכורט דעם מענשן. דער פייער הילכט און קנאקט און פון טויזנטער העלזער רייסן זיך געשריין און געזאנגען:

בר יוחאי, בר יוחאי,
נחמד מאד למעלה,
זכה ליקר וגדולה
כתר עליון לו נגלה —
אדוננו, בר יוחאי!..

ארום דעם פייער טאנצן אין עקסטאז געפלאכטענע רעדלאך אידן, צוזאמענגעמישט מיט יונגווארג. די לאנגע פאות הויבן זיך אין דער לופטן. אין די אויגן בליצט דער העלער פייער, און דער פלאקער הויבט זיך אלץ העכער און דערגרייכט אזש די הימלען. איין גרויסע שריפה האט ארומגענומען די וועלט.

מען ווערט ניט מיד צו ווארפן פרישע קליידער, פלעשער אייל ווערן יעדעס מאל צוגעווארפן צום פלאקער, און דער פייער פארשטארקט זיך אלץ מער, שטארקער — דער טומל איז אין לשעו דיק, ער הוזשעט ווי אין א קעסל־פויק.

פון יעדן ווינקל הערט מען ארויסשפילן א באזונדערע קאפעליע. און די געזאנגען צעשפרייטן זיך אלץ מער און מער.

מען באמערקט ניט די שעה'ן ווי זיי לויפן, ווייל ווער קאן עס מיד ווערן פון דעם הייליקן פייער. ווער פילט די מינוטן, וואס ווערן פארצערט אין דער נאכט?

די נאכט איז פארוואנדלט געווארן אין איין גרויסן ליכטיקן יום טוב. דער גייסט פון גרויסן צדיק ר' שמעון בר יוחאי געפינט זיך אין יעדער ווינקעלע. די פארזאמלטע האבן פון זיך אראפגעווארפן די אייביקע וואכיקע דאגות, מען פארגעסט זיך אין ערדישן לעבן, אן צרות. יעדער איינער איז געק'מען ברייינגען א קרבן, ארויפציען אויף זיך דעם רוח הקודש פון הייליקן צדיק.

די געזאנגען פראלן אויף אלע מאל מיט מער כוח און מישן זיך אויס מיט דעם העלן פלאקער, וואס האט ארומגענומען די ברייטע נאכט.

בר יוחאי אשריך,
במשחת שמן ששון מחבריך.

די נאכט האט שוין געהאלטן ביים סוף, די פייערן האבן אנגעהויבן צו צאנקען, שוואכער ווערן, אין דער גרויסקייט פון די הימלען איז אויפגעקומען דער מארגן שטערן, אזא קילע לופט האט זיך געשפרייט ארום, מיט יעדער רגע האט אנגעהויבן אויפצוליכטן דער באגינען, אלץ ליטערער, העלער. אידן זיינען אלץ ניט מיד פון דער וואכער נאכט, שטייען מיט תהילים אין די הענט און וויינען ביים קבר. ווייבער זאגן מיט גרוים געבעט די תחינות.

און די זון הויבט זיך אלץ העכער אויפן בלויען הימל. דער גליל העליון שפרייט זיך פאנאנדער מיט דער גאנצער שיינקייט. פון דער ווייטנס בלויען זיך די הויכע צפון־בערג. ארום און ארום הויכן פעלזען. טשערעדעס ציגן פיטערן זיך אין די שפאלטן, אין די טאלן. דער עולם אין מירון איז געווארן שיטערער, ווייניקער. מיד פון דער יום־טוב'דיקער "הלולא" צעשפרייט מען זיך איבער די וועגן, יעדערער צו זיין דארף, צו זיין שטאט. מען גייט גרופנווייז, ווי אויסגעניכטערטע פון א רוישיקער חתונה.

ביי דעם איבערבלייבעכץ פון פלאקער פארען זיך אלטע ארימע ווייבער, קלייבן צונויף די פארברענטע שמאטעס, דאס פסולת פון אייל און אש — א סגולה צו מחלות ווייל דאס איז אלץ פון הייליקן צדיק. ער וועט געגעזן די פאראומגליקטע אין לעבן.

און ווען דער פרימארגן האט זיך געשטעלט מיט דער גאנצער זוניקער שיינקייט, דאמאלסט ברייינגען די טאטעס זייערע יונגערע קינדער דעם ערשטן מאל צו שער זיי די האר. — דאס שערן די האר ווערט דא אנגערופן מיט'ן אראבישן נאמען "חלקא". די טאטעס טיילן ווייין מיט לעקאך, און די ספעציעלע שערערס, אידן מיט בכבוד'יקע בערד און פרומע פאות, האלטן ציטעריק די שערן אין די הענט און מיט שיינע און פוטע רייד פארריידן זיי די קינדערלאך און בעת מעשה שערן זיי אפ די נעקרייזלטע לאקן. די פארוואקסענע לאנגע האר. די קינדער וויינען פאר פחד, און דער טאטע שמעלצט זיך פאר נחת. און ווען דאס שערן איז געענדיקט — דאן נעמען די עלטערן די קינדער אויף די אקסלען און מיט א געזאנג פארגייט מען זיך אין א ריקוד:

— למה, למה, למה, עזבתנו?..

פערד, וועגענער, אייזלען באוועגן זיך אויף דעם וועג פון מירון. אויטאס יאגן זיך פארביי מיט א ליארמדיקער גרילצעריי. מענשן באפרידיקט, אנגעזעטיקטע גייען צוריק, יעדער אין זיין ארט, פון וואנען ער איז געקומען.

איבער דעם גאנצן וועג הערט זיך דער געזאנג:

בר יוחאי, נמשחת, אשריך,
ימנה גליל העליון . . .

דער טעלעפאן

(הומארעסקע)

פון מ. זאטשענקא

איך האב ליבע בירגער, דא ניט לאנג מיר אריינגעצויגן א טעלעפאן, ווייל היינטיקע צייטן פון לויפעניש, איז מען אן א טעלעפאן, ווי אן א האנט. א קלייניקייט, רעדן דורכן טעלעפאן אדער גלאט אזוי זיך דורכקלינגען מיט אימיצן!

אמת טאקע, ס'איז ניטא וואוהין צו קלינגען, אבער מען דארף דאך ניט פארגעסן, אז מיר לעבן ניט אין נייגצענטן יאר . . . . ס'איז ניט, הייסט עס, ס'נייגצענטע יאר, ווען מען האט געקאנט זיך באגיין אן א טעלעפאן — זיץ אין דער היים, ווער געשוואלן פון הונגער און גארניט שוויג . . .

היינט, זעט איר, מיינע ליבע בירגער, פאר פינף רובל היינגט מען דיר אויף א טעלעפאן אפאראט, ממש א צאצקע. ווילסטו — רעדסטו דורכן טעלעפאן, ווילסטו ניט, רעדסטו ניט. קיינער וועט דיר, חלילה ניט צווינגען. דו קאנסט, ווען דו ווילסט, א גאנץ יאר קיין איין ווארט ניט אויסרעדן דורכן טעלעפאן, דער עיקר — צאל די ממתקים...

די שכנים מיינע, האבן זיך צוליב זייער אומוויסנהייט, א ווארף געטאן צו מיר מיט טענות:

"אפשר" — זאגן זיי — "וועט עס קלינגען אויף ביינאכט, טא זאג זיך בעסער אפ פון דער גאנצער מאכערייקע".

נאר וואס גייט מיר אן די נאכט. אז אפילו דעם גאנצן טאג איז מיין טעלעפאן שטום, ווי אלע שטומע . . . געוויס האב איך אלע מיינע באקאנטע פארשריבען אין זייערע נאטיץ ביכלאך דעם נומער פון מיין טעלעפאן, אבער ס'זיינען אלץ אומפארטייאישע נפשות, רירן זיך ניט צו צום טעלעפאן.

אבער גאנץ אומזיסט האב איך פאר דעם טעלעפאן ניט באצאלט, ס'איז מיר אויסגעקומען איין מאל צו קלינגען וועגן זייער א וויכטיקן ענין. זונטאג איז עס געוועזן.

איך זיץ מיר אזוי ביי דער וואנט און קלייב נחת פון דעם שיינעם אפאראט. פלוצלונג — א קלינגעריי, אז ס'האט מיר ממש דעם מוח דורכגעלעכערט. דעם אמת זאגנדיק — האב איך מיך אביסל דערשראקן.

איך נעם פארזיכטיק אראפ דעם טרייבעל און טו א פרעג:

— האלא! פון וואנען קלינגט מען עם צו מיר?

— דאס קלינגט מען, — הער איך אין טרייבל — צו אייך דורכן טעלעפאן.

— וואס אזוינס, — פרעג איך — האט פאסירט, אז מיטאמאל אזא קלינגעריי צו מיר? און ווער, איך בעט אייער אייער כבוד, געפינט זיך דארט ביי דעם אפאראט?

— ביים אפאראט, — ענטפערט א שטימע — געפינט זיך אייערע א באקאנטע פערזאן. קומט צוגיין וועגן א וויכטיקן ענין אין שיינק אריין, וואס געפינט זיך אויף עק פאסאדזקע.

— געזעגן אביסל, — טראכט איך מיר, — ס'ארא באקוועמלאכקייט! ווען איך, למשל, וואלט ניט געהאט קיין טעלעפאן, וואס וואלט די באקאנטע פערזאן געטאן? — זיך טריסלען א האלבע שעה אין טראמוואי! און איצט — גארניט, שטייט זיך ביי דער וואנט און שמועסט זיך דורך מיט מיר.

— האללא! — זאג איך, — וואס איז דאס פאר א פערזאן, און וואס איז עס פאר א וויכטיקער ענין, צוליב וועלכען איך זאל קומען אין שיינק? — אבער דער אפאראט איז מיט אמאל שטום געווארן און מען ענטפערט ניט.

— טראכט איך מיר — אין שיינק וועל איך שוין אלץ דערגיין.

געקומען אין שיינק, קיין עין הרע אן עולם פול — אבער קיין איינציקער באקאנטער.

— בירגער, טייערע, — בעט איך זיך ביי זיי — ווער האט ערשט געקלונגען אין מיין טעלעפאן, און וועגן וואס פאר אן ענין? — שווייגן זיי אלע און ענטפערן ניט א ווארט.

— ס'ארא מאדנע זאך. — טראכט איך מיר — מען קלינגט אין מיין טעלעפאן, מען רופט מיך ארויס וועגן א וויכטיקן ענין, און דא רופט זיך קיין מענש ניט אפ.

זעץ איך זיך צום טיש און באשטעל דערוויייל א גלעזל מיט א צוביים.

— אפשר, — טראכט איך זיך — וועט זיך נאך אימיצער מעלדן.

אויסגעטרונקען, צוגעביסן — קיינער האט זיך ניט געמעלדן.

גיי איך אהיים.

געפין איך אין שטוב א גאנצע איבערקערעניש. בא'גנב'עט האט מען מיך — צוגענומען דעם גראנאט אנצוג. עטלאכע לייילעכער, א פאר זעמדער. מיט איין ווארט: מיך געמאכט פאר א "באלעבאס" . . .

— האללא, — זאג איך, — פריילין, מעלדעט אין קאמיסאריאט, אז מען האט מיך נאר וואס בא'גנב'עט, אויסגעליידיקט מיין דירה, זאל מען אויספארשן . . .

— ענטשולדיקט, פארנומען, — באקום איך א קורצן ענטפער.

ווארט איך א פאר מינוט און קלינג א צווייטן מאל — ענטפערט מיר די פריילין:

(שלוס אויף זייט 3)

די טרעגער פון די משיחישע באוועגונגען ביי אידן

אן אפהאנדלונג פון אלע באוועגונגען פון משיחישער אויסלייזונג פון־בר כוכבא ביז הערצלען

פון יוסף שפירא

(עלפטע פארזעצונג)

משיח בן דוד וועט זיך דאן אנטפלעקן און אידן וועלן אים וועלן פארשטיינען, ווייל זיי וועלן טענה'ן, אז משיח איז שוין געטויט געווארן און קיין אנדערער וועט מער ניט אויפשטיין. וועט ער פארשווינדן און ווען עס וועט אידן ווערן זייער שלעכט, וועלן זיי שרייען פון הונגער און פון דורשט און גאט אליין וועט זיך צו זיי באווייזן. משיח וועט דאמאלסט נאכאמאל ארויסקומען און וועט א בלאז טאן אויף ארטילום הרשע און וועט איר טויטן. גאט אליין וועט צוזאמענברייינגען די אידן קיין ירושלים. עס וועט ארונטערקומען א פייער פון הימל און וועט פארברענען ירושלים און אויסרייניקן פון איר אלע אומריינע און עס וועט ארונטערקומען פון הימל א נייע פולקאמענע ירושלים, וועלכע וועט האבן צוויי און זיבעציק פערל און זיי וועלן שיינען פון איין עק וועלט ביז דעם צווייטן און די גאנצע וועלט וועט קומען צו זייער שיין און א געבויטער היכל וועט אויך ארונטערקומען פון הימל און ער וועט זיין באהעפט אין דעם כסא הכבוד און אידן וועלן זיצן רואיק צוויי טויזנט יאר.

צו דער ענדע פון צוויי טויזנט יאר וועט גאט זיצן אויף דער שטול פון דין און וועט משפט'ן אלע פעלקער און זיי וועלן פאר'משפט ווערן צו גהינום און די אידישע פושעים וועלן אויך פארברייינגען צוועלף חדשים אין גהינום און נאכדעם וועלן זיי פון דארט ארויסגענומען ווערן, ווייל דאס אידישע פאלק וועט זיין אינגאנצן צדיקים.

אט אזוי איז אין אט דער דאזיקער אנטפלעקונג, וועלכע ר' שמעון בן יוחאי האט געזאלט געווען זעען אין דער צייט ווען ער האט זיך געפונען אין דער פאר'בארגענער הייל, אנגעוויזן געווארן אויף דער געשיכטע פון דער הערשאפט פון ישמעאל. עס האט ווירקלאך געשטימט מיט די פאקטן. די אלע כאליפן וועגן וועלכע עס ווערט אין דער דאזיקער נבואה גערעדט, זיינען אויפגעשטאנען און זייער באהאנדלונג צו אידן איז געווען אזעלכע, ווי זי איז פאראויסגעזאגט געווארן. אין דעם יאר 750 איז געפאלן סירואן דער צווייטער, דער לעצטער פונ'ם קעניגרייך פון אומאייה, וועלכער האט אנגעטאן די אידן גרויסע צרות און ארויסגעגעבן שלעכטע גזרות.

אין די שפעטערדיקע יארן האבן ניט בלויז מיסטיקער, נאר אויך די וואס האבן געוואלט אויסרעכענען לאגיש דעם "קץ", ווי ר' סעדיה גאון און רב האי גאון, געשיינקט פיל אויפמערקזאמקייט דער דאזיקער נבואה און געזוכט אין איר צו געפינען אן אנדייטונג, וועלכע זאל זיין געשטיצט אויף היסטארישע פאקטן און זאל קענען פירן צו דער אויסרעכענונג פון דעם טאג פון דער אידישער גאולה.

די פאקטן וואס ווערן ארויסגעבראכט אין דער דאזיקער אנטפלעקונג, מאכן צום גלויבן, אז זי איז געשריבן געווארן אין מיטן פון אכטן יארהונדערט, פון איינעם וואס איז געווען גוט באקאנט מיט דער אנטוויקלונג פון דער הערשאפט פון ישמעאל און וועלכער האט דאס אויסגענוצט צו פארשטארקן די אידישע האפענונג פאר א שנעלער אויסלייזונג. אום צו געבן מער אויטאריטעט צו דער דאזיקער אנטפלעקונג, איז דערויף אנגעגעבן געווארן דער נאמען פון ר' שמעון בן יוחאי.

עס דארף נאך באמערקט ווערן אז די שפראך אין וועלכער זי איז געשריבן איז זייער פארכאפנד און די בילדער לאזן איבער א טיפן איינדרוק. דער וואס האט דאס געשריבן איז זיכער געווען א מענש מיט א גרויסער פאנטאזיע.

אבו עיסי וואס האט געפירט די מלחמה קעגן דער הערשאפט פון ישמעאל האט זיכער געקאנט געפינען אין דער דאזיקער אנטפלעקונג א רמז, אז ער איז דער משיח בן יוסף וואס וועט דארפן פירן די מלחמה און צוגרייטן דעם וועג פאר משיח בן דוד. ער האט דאך מער ווי דאס ניט געזאגט וועגן זיך.

משיח אויסרעכענונגען פון די גאונים

די משיחישע באוועגונגען וואס זיינען אויפגעשטאנען אין דעם אכטן יארהונדערט האבן איבערגעלאזט א טיפע אנטוישונג צוליב דעם וואס זייערע אנהייגער זיינען אוועק אלץ ווייטער פונ'ם אידישן לעבן און האבן פיל בייגעשטייערט צו דער גרינדונג פון דער נייע סעקציע — די קראים.

אנטוישט זיינען געווארן די אידן אין די באוועגונגען, אבער ניט אין דעם אידעאל. דער פאדים פון משיחישער בייענקעניש איז ניט איבערגעריסן געווארן. אויב עס האט זיך ניט אויסגעדריקט אין אקטיווע מעשים, איז דאס אבער ארויסגעבראכט געווארן אין דער ליטעראטור. עס האט באשעפטיקט דעם אידישן מח. מען האט געזוכט און געפארשט דעם טאג פון אידישער אויסלייזונג.

אזוי זעען מיר ווי צוויי פון דעם לעצטן דור פון די גאונים, ר' סעדיה און ר' האי, מאכן א פארזוך ארויסצורעכענען דע ם"קץ", ניט קוקנדיק דערויף וואס שוין די חכמי התלמוד האבן אויסגעדריקט אומצופרידנהייט מיט די דאזיקע אויסרעכענונגען און רב יהודה האט באהויפטעט, אז 'עס האבן זיך געענדיקט אלע "קצין" און דאס קומען פון משיח'ן איז בלויז אנגעווענדעט אין תשובה און מעשים טובים". (סנהדרין צ"ז).

אין דער זעלבער צייט באווייזן זיך אויך אנדערע סמנים אין דער ליטעראטור, וואס זאגן עדותאויף דעם טיפן גלויבן אין א משיחישער אויסלייזונג, וואס איז געווען איינגעווארצלט ביי אידן, ניט בלויז ביי די וואס זיינען פארבליבן אין מזרח נאר אויך ביי די וואס זיינען צעשפרייט געווארן אין פארשיידענע לענדער איבער דער וועלט.

אין ירושלים האט זיך אין ניינצנטן יארהונדערט געפונען א גרופע מיסטיקער מיט'ן נאמען "אבלי ציון", וועלכע האבן געוואלט דערנעענטערן די גאולה דורך שטענדיקער תפילה און דינען גאט. צוליב דעם וואס די דאזיקע מענשן זיינען געווען אפגעזונדערט פון געזעלשאפטלאכן לעבן און בכלל בעלי חלומות, האבן די אנדערע אידן פון זיי געמאכט שפאס. דער מסדר פון "פסיקתא רבתי" האט דערפאר געשטראפט די אידן און זיי געזאגט, אז עס וועט אויף זיי אנקומען א גרויסע צרה.

פון דער דאזיקער גרופע "אבלי ציון" זיינען ארויסגעקומען פיל אויסרעכענונגען פון "קץ", ווייל מער ווי אנדערע אידן זיינען זיי געווען אריינגעטאן אין דער פראגע פון משיחישער אויסלייזונג.

רב סעדיה גאון

רב סעדיה גאון (892—942), וועלכער איז געווען איינער פון די ערשטע וואס האבן געבויט די אידישע רעליגיעזע פילאזאפיע אויף דעם יסוד פון תנ"ך, ווידמעט צוויי פרקים פון זיין בארימטן ווערק "אמונות ודעת" צו דער פראגע פון אידישער אויסלייזונג. דער זיבעטער מאמר פון דעם ספר איז געווידמעט "תחית המתים" און דער אכטער מאמר דער "גאולה אחרונה" (לעצטע אויסלייזונג).

ר' סעדיה מאכט א פארזוך צו הארמאנירן די פארשיידענע פסוקים אין דניאל, וועלכע האבן צו טאן מיט דעם "קץ" און אנצייגן, אז עס איז ניט פאראן קיין ווידערשפרוך צווישן זיי. פון זיין אויסרעכענונג איז ניט קלאר, וועלכן יאר ער האט דערווארטעט משיח'ן. עס איז אבער אנגענומען אז ער איז געווען זיכער אז עס וועט נאך פאר זיין לעבן און געוויסע אויסרעכענונגען ציינן, אז ער האט זיך באצויגן אויף דעם יאר 968, אלס דאס משיח יאר.

ער שטיצט אויך די חכמי התלמוד וואס זאגן, אז עס זיינען פאראן צוויי צייטן פאר דעם קומען פון משיח. אויב אידן וועלן תשובה טאן וועט די אויסלייזונג קומען פריער און אויב ניט, וועט מען ווארטן אויף דעם "קץ". מען דארף אבער ניט אויפגעבן די האפענונג, הגם א פרעמדער קען דאס ניט פארשטיין.

ווער עס זעט אונז אין דעם דאזיקן ענין (אין אונזער גלויבן) וואונדערט זיך אדער ער האלט אונז פאר נאראנים, ווייל ער איז ניט געפרואווט געווארן אין דעם וואס מיר זיינען געפרואווט געווארן און ער האט ניט געגלויבט אין דעם וואס מיר האבן געגלויבט. ער איז געגליכן צו דעם וואס האט קיינמאל ניט געזעען ווי מען פארזייט ווייץ, ווען ער דערזעט אז איצטער ווארפט מען אריין די ווייץ אין דער ערד, האלט ער אים פאר א נאר און ער זעט ניט איין, אז ער איז גאר דער נאר, ביז דער צייט פון שניט, ווען די ווייץ ברייינגט אריין צוואנציק און דרייסיק מאל אזויפיל.

(ווייטערעס קומט)

טרינקט
בעלס
רושינדושער אייל
ארענדוש
PHONE 51 591

דריי
באשטעלט
א קייס
היינט
BELL BOTTLING CO. (באַראַריצקי ברידער)

1 טאָג
געדיינקט אז מיר קאָנען אייך געבן
באַרענונג אויב איר פאַרלאַנגט,
אין אַלע אייערע
דריי קלינינג
אָדער פאַרבן
37 266, PERTH DYE WORKS LTD.

שנעלע הילף פון זייטיק

א סך זאכן קאָנען פאַראורזאַכן א קאָפּ־ווייטיק אָדער אַן אַנדער זייטיק, אָבער עס איז דאָ איין זאַך וואָס וועט אייך אַלעמאָל געבן הילף! נעמט בלויז א טאַבלעט אָדער צוויי אספּיריז. אייערע ליידן הערן אויף. הילף קומט מאָמענטאַל, ניט אַכטנדייק וואָס עס האָט פאַראורזאַכט אייער קאָפּווייטיק.

אספּיריז איז ניט שעדלאַך — קאָן ניט דריקן דאָס האַרץ, אַזוי אַז עס איז ניט נויטיק צו וואַרטן ביז דער קאָפּווייטיק "וועט אַוועקגיין". עס איז נוצלאָז צו פאַרלייגערן וועלכן עס איז ווייטיק ווען איר קאָנט קריגן אספּיריז. דאָס איז א ברכה פאַר פרויען וועלכע ליידן פון רעגלמעסיקן סימפּטאָמישן ווייטיק; צו מענער וועלכע מוזן אָנגיין מיט זייער אַרבעט ניט אַכטנדיק. אויגן־אָנשטרענגונג, פאַסטיז אָדער נייראַלדזשיאַ.

נעפּענט אויס די שנעלע הילף פאַר פאַרקילונגען; פאַר נייראַלדזשיאַ, רומאַטיזם, פיריין. אַלע דראַגיסטן האַלטן אספּיריז שאַכטלעטס.

זינדיק בלוט

(פאַרזעצונג)

ס'איז שוין געווען נאָך האַלבן טאָג. בענדזשאַמין איז געזעסן אין זיין ווינקל אין פּריזאָן קאַמער א שווייגנדיקער, א שטילער און א פאַרטראַכטער. ער איז געווען שטאַרק אויסגעצערט. דער פּנים איז אים געווען אויסגעזייגן און די אויגן זיינען אים געוואָרן גרעסער, טרויעריקער און פאַרצוינן עפּעס מיט א נעפּל. ער האָט זיך געהאַט אביסל אָפּגעלאָזט. ער האָט שוין נישט אין זינען געהאַט זיך צו ראַזירן און ער איז געווען זייער דערשלאָגן.

ער האָט געקראָגן א שטאַרקן פאַרלאַנג ווייַ צו טאָן סילוויאַ'ן. ער האָט געפילט א באַדערפעניש זיך אין איר נוקפּצו זיין. ער וועט שרייבן צום אַלטן — און זאָל דער אַלטער וויסן, אַז זי האָט אים, בענדזשאַמינען אויף פאַרפירט. אַז זי איז אין אַלץ שולדיק, און זאָל דער אַלטער זעען וועגן זי איז . . . . אָבער געשריבן האָט ער דאָך נישט. ער האָט נאָך אַלץ מיט זיך געטראָגן דאָס גליק פון דער ברענענדיקער ליידנשאַפט און אין אים האָט נאָך אַלץ געלעבט די האָפענונג, אַז אפשר נאַרט ער זיך אָפּ. אפשר איז עפּעס פאַרט נישט אַזוי ווי ער מיינט. עס קאָן דאָך זיין, אַז ער מאַכט א טעות. עס קאָן דאָך גראָדע זיין, אַז פאַרלוירן, קיידין נעריינקט ער אפילו נישט. איז וואָס וועט ווערן פון זיין זיצן דאָ? זאָל ער נעמען און אַנשרייבן א בריוו צום פאָטער און אים בעטן אַז ער זאָל אים מוחל זיין? זאָל ער אים שריי־בען, אַז ער איז ניט שולדיק, און אַז שולדיק איז נאָר סילוויאַ. זי, וועלכע האָט אים אָפּגענאַרט און זי האָט אים, זיין פאָטער, אויף אָפּגענאַרט? זאָל ער אַזוי טאָן?

ביי אים איז שוין איצט קיין ספק נישט געווען; אַז סילוויאַ האָט אים פאַרראַטן, אַז נאָך דעם אַלעמען וואָס איז פאַרגעקומען, האָט זי זיך זיכער איבערבעטן מיטן אַלטן, האָט מיט אים שלום געמאַכט און זי האָט זיכער באַשלאָסן אים, בענדזשאַמינען אינגאַנצן צו פאַרגעסן. וואָרום ווי דען אַנדערש? ווען עס וואָלט אַזוי נישט געווען, איז ווי איז מעגלאַך אַז זי זאָל אים לאָזן זיצן שוין באַלד צוויי וואָכן און זיך אפילו נישט ווייזן פאַר אים? איז וואָס בלייבט פאַר אים איצט צו טאָן? סילוויאַ האָט ער אויך מיט סילוויאַ'ן האָט עפּעס פּאַסירט. אפשר איז זי קראַנק געוואָרן פון דער איבערגעלעבטער. שרעק? עס קאָן דאָך זיין . . . . געוויס איז די קראַנקהייט ניט ערנסט און היינט, מאָרגן וועט זי קומען.

אַזוי האָט ער געוואַרט פון טאָג צו טאָג, אַזוי האָט ער כסדר געטראַכט און אין זיין האַרצן איז געווען א טרויער. נישט אַזוי וואָס ער זיצט דאָ אין פּריי־זאָן האָט אים געקרייַנקט. ער וואָלט שוין אויף דעם קיין אכט נישט געלייגט. ער האָט נאָר מורא געהאַט אַז טאַמער איז סילוויאַ פאַרלוירן פאַר אים. און ער האָט שטאַרק געבייַנקט נאָך איר. עס האָט אין אים געוויינט נאָך איר. זיין בלוט האָט זיך געריסן צו איר, און ער האָט גע־וואַרט און געהאָפט.

און אַזוי ווי ער איז געזעסן און ער האָט צום הונדערטסטן, צום טויזנטן מאָל געטראַכט זיינע טראַכטונגען — און עס האָט זיך געעפנט די טיר פון זיין קאַמער און איינער פון די אויפזעער איז אריינגעקומען. ער האָט זיך אַרומגעקוקט און ער האָט א רוף געטאָן:

— בענדזשאַמין וואָלף!

בענדזשאַמין האָט נישט דערהערט דעם ערשטן רוף און ער האָט זיך נישט אומגעקוקט. ער איז געזעסן ווי פאַרטונקען אין א חלום.

ווידער האָט מען אים א רוף געטאָן, בענדזשאַמין האָט דערהערט און ער האָט געענטפערט:

הא?

ער האָט זיך א צאַפּל געטאָן. ער האָט אויסגעדרייט זיין קאָפּ און ער האָט דער־זען ווי דער וועכטער שמייכלט צו אים מיט א בשורה שמייכעלע. איז ער אויפ־געשטאַנען און אין אים האָט עס א געשריי געטאָן: ענדלאַך! ענדלאַך איז זי געקומען . . . סילוויאַ איז געקומען . . . פון גרויס פרייד איז ער געבליבן שטיין און ער האָט ניט געקאָנט קיין וואָרט אַרויסברייַנגען.

עס האָט דאָך אים אַנדערש נאָר־נישט געקאָנט איינפאַלן נאָר, אַז סיל־וויאַ איז געקומען. וואָרום פון קיין אַנ־דערן האָט ער דאָך נישט געטראַכט. אויף קיינעם אחוץ איר האָט ער דאָך נישט געוואַרט . . .

— וואָס זשע שטייט איר? מען איז געקומען נאָך אייך . . . . איר זייט פריי.

בענדזשאַמין איז צוגעקומען צו אים נעענטער און ער האָט איבערגעפרעגט:

— געקומען נאָך מיר?

— נו, יאָ . . . מען האָט שוין אַריינ־געטראָגן בייַל פאַר אייך . . . איר קאָנט שוין פאָרן אַהיים.

דאָס בלוט אין בענדזשאַמינען האָט זיך צעזונגען.

— פאַרגעסט אייערע זאַכן, וואָס איר האָט דאָ, — האָט דער וועכטער גע־זאָגט.

— איך האָב דאָ גאָרנישט.

— אַלרייט, קומט.

ווען זיי זיינען שוין געשטאַנען ביי דער טיר אום אַרויסצוגיין פון פריזאָן־קאַמער, האָט זיך איצט בענדזשאַמין דערמאָנט א פרעג צו טאָן:

— ווער איז געקומען נאָך מיר?

— א ליידי מיט א לאָיער, — האָט דער פריזאָן וועכטער געענטפערט.

— א ליידי מיט א לאָיער?

— יעס.

בענדזשאַמינס אויגן האָבן אויפגע־לויכטן. עס איז אויף אים אָנגעלאָפן א פרייד: ענדלאַך איז סילוויאַ, זיין סיל־וויאַ געקומען. געוויס, איז עס נישט איר שולד וואָס זי האָט זיך ביז אַהער נישט געוויזן . . . . סילוויאַ, סילוויאַ איז געקומען.

עס האָט אין אים געזונגען. ער האָט זיך מיט זיינע איינענע הענט א גלעט געטאָן זיין איינגעגעם פּנים, וואָס איז שוין איינציקע טעג נישט געווען ראַ־זירט. עס האָט אים איצט פאַרראַטן, פאַרוואָס זיין פּנים איז נישט גלאַט און ריין. ער האָט זיך געוואָלט פאַר איר באַ־ווייזן א ליכטיקער, א גליקלאַכער, פאַר־וואָס האָט ער זיך ניט ראַזירט די לעצ־טע טעג? האָט ער זיך דען נישט גע־ריכט אַז זי וועט קומען?

ער האָט געשפּאַנט נאָכן וועכטער מיט אומגעדולד און מיט וואַקלדיקע שריט ווי א שיכור.

— אַהער, אין דער זייט! — האָט דער וועכטער אָנגעוויזן וואוהין צו גיין.

זיי זיינען דורכגעגאַנגען עטלאַכע קאָ־רידאָרן און דערנאָך א גרויסן צימער פון וועלכן זיי זיינען אַריין אינם אָפּיס פון דעם פריזאָן, און — בענדזשאַמין האָט זיך מיט אַמאָל געגעבן א שטעל אָפּ. מיט אַזאַ אימפּעט, און מיט אַזאַ שרעק, ווי ער וואָלט דערזען א גרויס געפאַר פאַר זיך, — אַנשטאָט סילוויאַן — האָט דער־זען קיידין.

(ווייטערעס קומט)

דער טעלעפאָן

(שלום פון זייט 2)

— דער אָפּאַראַט, וואָס איר פאַרלאַנגט איז ניט טעמיק.

טו איך מיר אָן און לויף מיטן טראַם־וואַי אין קאַמיסאַריאָט.

איך מעלד וועגן מיין גנבה, זאָגט מען מיר: — מען וועט די זאַך אויס־פאַרשן.

בעט איך זיי:

— פאַרשט אויס און קליינט מיר אָן אין מיין טעלעפאָן, אין מיין איינענעם אָפּאַראַט.

ענטפערן זיי:

— מיר האָבן ניט קיין צייט צו קליי־נען אין טעלעפאָנען. מיר וועלן שוין אויס־פאַרשן אָן טעלעפאָן.

וואָס דער סוף וועט זיין ווייס איך ניט, אָבער מער האָט שוין קיינער צו מיר ניט געקלונגען.

און דער אָפּאַראַט היינגט . . .

א העכסט שפּאַנענדער
ראָמאַן פון דעם אידישן
לעבן אין אַמעריקע
פון א. ר.

אַן אָפענער בריוו
צו די
בירגער פון ווייניפּעג
א ניט־יושר'דיקע דיסקרימינאַציע

אין מיין אָפענעם בריוו וואָס איך האָב לעצטנס געשריבן, אדרעסירט צו די קאַר פאַרער פון ווייניפּעג, האָב איך געדרעט וועגן דער ניט־יושר'דיקייט פון דעם פינף פּראָצענט גראָס איינגאַמען טעקס, ברוקירונג טשאַרדזשעס און וועגן די קאָסטן אָפּצו־ראַמען דעם שניי.

איצט וויל איך ברייַנגען צו דער אויפמערקזאַמקייט פון דעם פּובליקום דעם פאַקט, אַז עס איז באַגאַנגען געוואָרן אַן אומרעכט קעגן דער דאָזיקער קאָמפּאַני'ס עלעק־טריק יוטיליטי אין דעם ענין פון טאַקסירונג זינט די סיטי היידראָ איז אריינגעבראַכט געוואָרן אין ווייניפּעג. אין פאַרלויף פון דעם גאַנצן פּעריאָד, א צייט פון צוואַנציק יאָר, האָט די דאָזיקע קאָמפּאַני געצאָלט אויף איר עלעקטריק יוטיליטי אויסער פּראָפּערטי שטייערן, אינקאָם שטייערן און פאַרשיידענע אַנדערע שטייערן, אויך א גרויסן ספּעציע־לען שטייער אויף א "פיקסד אַסעסמענט", וואָס איז אָריגינעל באַזירט אויף דעם פּריי־ציס פון צאָלן צו דער שטאָט פאַר דעם געבריוך פון די גאַסן און ווייל די קאָמפּאַני האָט געהאַט א מאָנאָפּאָל אויף די דאָזיקע ביזנעס. מיט דעם אויפשטייג פון דער סיטי היידראָ האָט די עלעקטריק יוטיליטי פון דער דאָזיקער קאָמפּאַני אויפגעהערט צו האָבן א מאָ־נאָפּאָל און א סך ביזנעס פון דער קאָמפּאַני האָט די היידראָ צוגענומען. מיר זיינען קיינמאָל ניט געווען אומצופרידן קעגן דעם אויפשטייג פון דער היידראָ אין ווייניפּעג, און מיר זיינען שטענדיק געווען גרייט נאָכצוקומען די פּרייזן אין וואָס פאַר א לאַגע די ביזנעס זיינען ניט געווען. מיר האָבן אַלע מאָל געפילט, אַז מיר דאַרפן זיין אויף א גלייכן באַזיס און אַז עס דאַרף ניט זיין קיין אומ'יושר'דיקע קאָנקורענץ אָדער דיסקרימינאַציע.

די גערעכטיקייט צו טאַקסירן די היידראָ איז ענדלאַך אַנערקענט געוואָרן, און אָנפאַנגענדיק מיט היינטיקן יאָר, וועט די סיטי היידראָ טאַקסירט ווערן אויף א "פיקסד אַסעסמענט" מיט א סומע צוגלייך צו דער מיט וועלכער די דאָזיקע קאָמפּאַני איז טאַק־סירט. די סיטי היידראָ האָט אָבער גענאָמען צוואַנציק יאָר פון "עקזעמפּשאָן" פון דער דאָזיקער טאַקסירונג און מיר האָבן עס געצאָלט די גאַנצע צייט. מיט אינטערעסט אויס־גערעכנט אויף פינף פּראָצענט האָט די סומע וואָס מיר האָבן באַצאָלט אין פאַרלויף פון דעם פּעריאָד באַטראָפן 632 טויזנט און 644 דאָלאַר, וואָס איז א גאַנץ גרויסע סומע געלט אויף דער פּריוואַטער קאָרפּאָריישאָן. פאַקטיש דאַרף די סיטי היידראָ צאָלן צוויי מאָל אַזוי פיל צו דער שטאָט אין שטייערן אין פאַרגלייך מיט דער דאָזיקער קאָמפּאַני, ווייל די גראָס איינקונפטן פון דער סיטי היידראָ אין ווייניפּעג זיינען צוויי מאָל אַזויפיל פון די גראָס איינקונפטן פון אינזער עלעקטריק יוטיליטי. אין צוגאָב צו צאָלן דעם דאָ־זיקן ספּעציעלן שטייער, דאַרף די קאָמפּאַני צאָלן איינקונפט שטייערן און א קאָרפּאָריי־שאָן שטייער, פון וועלכן די סיטי היידראָ איז פריי.

צו באַהאַנדלען די סיטי היידראָ און די קאָמפּאַני אומפאַרטייאיש וואָלט געמיינט, אַז די סיטי היידראָ'ס שטייערן וואָלטן באַדאַרפט באַפרייט ווערן פון שטייערן פאַר א פּעריאָד ענלאַך צו יענעם אין פאַרלויף פון וועלכן די סיטי היידראָ איז געווען באַפרייט. דאָס לעצטע פאַרלאַנגען מיר ניט ווייל מיר שעצן הויך דער שטאָט'ס שווערקייטן ביי איצטיקער צייט אין געפינען גענוג הכנסה כדי נאָכצוקומען אירע פאַרפליכטונגען, אָבער צוליב יושר צו דער דאָזיקער קאָמפּאַני דיינקען מיר, אַז די סיטי היידראָ זאָל טאַקסירט ווערן פּראָפּאָרציאָנעל צו זייער גראָס איינאַמע. מיט אַנדערע ווערטער, די מאָס פון שטייערן וואָס די סיטי היידראָ זאָל זיין אין פּראָפּאָרציע מיט די גראָס איינאַמען פון די צוויי יוטיליטיס, וועלכע עס איז אַנדער מעטאָדע וואָלט געווען א דיסקרימינאַציע צו גונסטן דער סיטי היידראָ. אַלץ וואָס מיר ווילן אָדער דערוואַרטן איז א יושר'דיקע באַהאַנדלונג און קיין טובות.

פּרעזידענט
ווייניפּעג עלעקטריק קאָמפּאַני

קאַלגאַרי

פּראָדקין און שומיאַטשער
באַריסטערס, סאָליסיטאָרס, נאָטאַריס
611 גרייַן עקסטענדרוש בילדינג
דזשעפּ. — אַפיס טעלעפאָנען — 1717 עס.
רעז., טעלעפאָנען 1975 עס—2145 עס
FRADKIN & SHUMIATCHER
Barristers, Solicitors, Etc.
Calgary Alberta

ERNEST LUTZ
125-14th Ave. East Ph. M7636
CALGARY, ALTA.
אויסגראַבונג — שטיין אַרבעט
ציגל — קאָנקריט און
לאַון אַרבעט

ווען אין קאַלגאַרי
פאַרפאַרט אין
האָטעל נאָבל
רייטס $1.00 און העכער
באַרענונג און באַקוועמלאַכקייט אין
אונזער מאָטאָ
מאָדערנער רעסטאָראַן אין פאַרבינדונג
א "באַס" באַגאַנגען צו יעדער צייט
H. H. ADAMS, Mgr.

וועלוועט מאָטאָר אויל
איז ספּעציעל געמאַכט אויסצוהאַלטן מער
שווערקייטן, דערפאַר שטייט עס אויס
הייץ און אין פאַרפעסט נעאָוילט ביז'ן
לעצטן מייל
מיר פאַרקויפן פון 5 גאַלאָן ביז א קאַר־לאָט
VELVET OIL COMPANY
W3011—1944-8 Tenth Ave., W.—W3193
CALGARY

Jensen's Transfer Co. Ltd.
רעגולערע טעגלאַכע באַרענונג
— קאַלגאַרי —
אַקאָמאַקס, בלעק דיימאָנד, טוירנער
וועלי,
קראָסטעירס — קאַרסטעירס
רופט אונז בלויז אָפּ, מיר פירן אַלצדינג
איבערהאַל
לייוונסטאָק — מאַשינען — פּראַכט
און עקספּרעס
Office and Warehouse Phone M5347
323 - 11th Ave. East

מיר זיינען די איינציגע אויסשליפלאַכע
מאָנופּעקטשורערס פון
מאָנומענטן
אין קאַלגאַרי
איידער איר באַשליסט צו קויפן א
מצבה פאַר אייערע ליבע און טייערע,
קומט און זעט אונז, עס וועט זיך אייך
באַצאָלן
THE McDONALD
GRANITE CO. LTD.
2313 Second Street East
CALGARY
Phone M 3305 — Res. M 2130

JAMES MARR SR.
פּלאָמבינג, היטינג, געזעפיטינג
237-12th Ave. E. Phone M2741
CALGARY

CITY WRECKING & REPAIR SHOP
119-5th Ave. E.
J. L. DAVIDSON, The Welder
M 2240
מיר וואָלטן גאָר געוואָלט זעען דעם דזשאָב
וואָס מיר זאָלן ניט קאָנען מאַכן.

דר. ל. רודין
110 P. Burns Bldg.
טעלעפאָנירט
Res. W 4087; M 4747; Office M 3355

פוירנעס פאַרריכט און
אַריינגעשטעלט
H. L. MOORE
SHEET METAL WORKS
Rear 115-7th Ave. West
דזשענעראַל טינסמיטינג, ריינוועש
Office Ph M 1424 Res. L 1984
CALGARY, ALTA.

נעמט אייערע פּאַטאָס אין
אונזער סטודיאָ
מיר פאַרזיכערן אייך ערשט־קלאַסיקע
Brewer Studio
איבער 20 יאָר עקספּיריענס.
114-8th Ave., E. Calgary, Alta.

DAVE WEATHERALL
אוטאָ באַדי און פענדער ריפּעירס
207 Third Avenue East
Phone M7740 - CALGARY

N. K. CAFE
220 CENTRE STREET
אַלע סאָרטן כינעזישע שפּייזן
בעסטע טשאָפּ־סוי אין שטאָט
גוטע באַהענדלונג
WONG YUNG

JACKSON'S WELDING
בלעקסמיטינג
עלעקטריק און אַסעטיליין וועלדינג
816 NINTH AVE., W.
Phones: M1996—S0014
CALGARY :: ALBERTA

מאַכט זיך גרייט פאַר דעם
ווינטער
האָט יוני ווענטער אין מיטן ווינטער
דורך נוצן א
טאָרריד זאָן
שטאָלענע פוירנעס
אין אייער היים
יעדע פיטשור וואָס פאַרזיכערט
מער היימישע באַקוועמלאַכקייט און
א סך לייכטער צו אָפּערירן איז אין־
קאַרפּאָרירט אין דער קאַנסטרוקציע
פון די דאָזיקע פוירנעס.
זעט זיי אין אונזער שאָורום.
Foulds & Booth Ltd.
Sheet Metal and Roofing
Contractors
1010 12TH AVE. WEST
Phone W2887

FANNY SHUMIATCHER ZISKIN
פּידל לערערן
ספּעציאַליזירט מיט אַנפאַנגער
Studio: 1137 6th Ave. W., Ph. M3177

פּאַבליק סטענאָגראַפער
PHYLLIS POWELL
7 Bank of Toronto Bldg.
Office Ph M 3250—Res. Ph H 1260

די מאָדערן באַרבער שאָפּ
ביזטי פאַרלאָר
719, 4th St. West
M 3896
פאַר בעסערער באַרענונג

DALES
Hot Roast Chickens
4טע סטריט וועסט, אַנטעגן איטאָנס.
ביי דער סיין פון דעם גאָלדענעם האָן.

Phone M3037
אָפּשאַצונגען געגעבן
A. G. PATTERSON
פּלאָמבינג, היטינג און גאַז פיטינג
דזשאַבינג פינקטלאַך אַטענדעט
1216-1 STREET EAST, CALGARY

א פּרוּוו וועט אייך איבערצייגן
גוטע באַרענונג אין אונזער מאָטאָ
אויב איר ווילט אַז אייערע שיך זאָלן גוט
פאַרריכט ווערן, פּרובירט
H. MANUEL
508-8th Ave. West
(אַנטקעגן נאָרבוט ביזנעס קאָלעדזש)
גוטע אַרבעט און מאָטעריאַלן גאַראַנטירט

CASCADE
CAFE
CALGARY and BANFF
811 CENTRE STREET
Calgary, Alta.
איינער פון די סאַמע
מאָדערנע, סאַניטאַרע און
אַפּ טו דייט רעסטאָראַנטן
ספּעשל לאָנטשעאָן
40 סענט
דינערס צו צוציִענדיקע
פּרייזן
GEORGE ANDREWS, Mgr.

דער סאַניטאַרי אינזשינער
INCOMPLETE PLUMBING
היינט דער דאָזיקער וואולקאַן איבער
די פריידן פון אייער היים? לאָזט אונז
פאַרריכטן אייער פּלאָמבינג און מאַכן
אייער היים מאָדערנע. איר זאָלט זיך
נאָכפרעגן וועגן דעם ווי ווייניק עס
וועט אייך קאָסטן.
א באַד א טאָג
האַלט אייך תמיד שטאַרק און קרעפטיק
F. H. LEPPER & CO.
604A CENTRE ST. M 1913

א פיינער פלייוואָר פאַר פיינערע געשמאַקן
סערווירט
קאַלגאַרי
דראַי
דזשינדזשער אייל
CALGARY BREWING & MALTING CO. LTD.

אויב איר בויט, איז אייער קרעדיט גוט מיט אונז
איר קאָנט קויפן אויף מאָנאַטלאַכע אָפּצאָלונגען
אונזערע פריין זיינען נידעריקער
אַראַנזשירט מיט אונזער הויפּט אָפיס
200 TRADERS BUILDING
אָדער יאָרך
10 AVE. 9 ST. WEST
CROWN LUMBER CO., LTD.

ברודער מאָרד

הערבסט אינטערעסאנטער און שפאנענדער ראמאן

(פארזעצונג)

— איך ווייס נאר די נעהיימניש וועל־כע באטרעפט מיין פערזון, האט דער פראפעסאר גענטפערט. איך וואלט ניט געקענט קומען קיין שיקאגא, ווייל מיינע מיטלען דערלויבן עס מיר ניט, האט מיך אבער מיטגענומען אן אנגעבן פון דער נע־היים פאליציי.

גראף אלפרעד איז בלייך געווארן און האט געשטאמלט.

— ראן זיין איר אויף פון דער לאנ־דאנער נעהיים פאליציי ?

— וואס רעדט איר, ה' גראף ? ווען איך זאל זיין פון דער לאנדאנער נעהיים־פאליציי, וואלט איך דאך אייך ניט אויס־געזאגט מיינע נעהיימניש.

גראף אלפרעד האט פריישר אפגעא־טעמט. ער האט איינגעזען אז דער פראפ־

וואס מאכט מענ־שען אויפגערעגט

ווייסט איהר אז אונזער געזונדס און אונזערע געזיכהלען זיינען עגן פארבונ־דען מיט דער ריינקייט פון גדערים!

ווען די סיסטעם איז פארשטאפט, פארשרייבט זיך גיפטען איבער'ן גאנ־צען קערפער. זעהר אפט פארשאפען דיזע גיפטען קאפשטערצען און מיזדייט.

דאך קען מען פסור ווערען פון פאר־שטאפונג ווען מען עסט א מחיה'דיגען סוריעל: קעללאגג'ס אל־ל־בראן. צוויי עס־לעפעל פעגליך זיינען גאראנטירט צו באזייטיגען צייטווייליגג און צו־ריקקעהרענדיגג פארשטאפונג.

פרובירט עס מיט מילך אדער קרעם.

געברויכט עס אין געקוכטען אויך. פארשריפטען אויף דעם רויטען־און־גרינעם פעקעדזש. אל־ל־בראן שמעק אויך אויזען פאר די בלום. ביי אלע גראסערס. געמאכט פון קעללאגג אין איר דארף ווינסן, מיכיגאן. קעללאגג'ס אל־ל־ברען איז אבסאלוט כשר אונטער דער השגחה פון אגודת הרבנים פון פארנאנטע.

Kellogg's

ALL-BRAN

THE TRADERS TRUST COMPANY

אפיציעלע אסיינים, עקזעקיוטארס, אדמיניסטראטארס,
פינאנציעלע אגענטן
4טער פלאר, יוניאן טראסט בילדינג — טעלעפאן 26 892

MATCHES EVERY COLOUR SCHEME.. ADDS BEAUTY AND REFINEMENT IN A MODERN WAY...

SEAMAN-KENT HARDWOOD FLOORING

פאסט זיך צו צו יעדן קאלער... גיט צו שיינקייט און דאפינירונג איף א מאדערנעם אופן...

MACDONALD'S Fine Cut
SMOKING TOBACCO
W. C. MACDONALD
ZIG-ZAG
MACDONALD'S Fine Cut
מיט זיג־זאג סיגארעט פאפיער צוגעלעגט

DODD'S KIDNEY PILLS
FOR ALL KIDNEY DISEASES
BACKACHE
BLADDER TROUBLES
RHEUMATISM
4087 THE PROPRIETARY

פאר איבער דריי פערטל יאר הונדערט זיינען דאר'ס קידני פילס געווען דער אנערקענטער מיטל פאר רוקנווייטיק, רומאטיזם, לענדענ־שמערצען, בלאטער טראבלס און מילע דורך שלעכטע קידניס. צו באקומען פון אלע דילערס פאר 50 סענט. אדער 6 באקסעס פאר $2.50. אדער דירעקט פון די דאר'ס מעדיצין קא., לימיטעד, טאראנטא 2. ביים דערהאלטן די סומע.

דרייפערים געמאכט ניי

"ווען מיר האבן ווידער אנגעפאנגען האוז־קיפינג מיט א מאנאט צוריק האב איך גע־פונען, אז מיינע דרייפערים זיינען געווא־רען פארפלעקט איבער דאס איינפאקן זיי. איך האב זיי ארויסגעהאנגען אויף דער לייז, מיט דער האפענונג ארויסצוגעבען די פלעקן פון זיי. איך האב זיך איינגענצן אויף זיי פארגעסן. דער רעזולטאט איז גע־ווען, אז זיי זיינען אפגעקראכן און זיי האבן געקראגן פלעקן פון דער זון.

"איך האב געהאט גרויס צער, ביז עס איז מיר איינגעפאלן דער גוטער נעראנק צו פארבן זיי. איך האב זיי ערשט אפגע־פארבט אין טיף גרין, און אזוי ווי איך האב געגוצט דיימאנד דאס זעען זיי איצט אויס שיין און ניי. איך האב קיינמאל פרי־ער ניט געזעען לייכטערע פארבן צו נוצן ווי דיימאנד דאיס, זיי גיבן די סאמע פראכטפולע קאלירן — ווען געגוצט מיי פאר קאלירן אדער פארבן — און זיי גע־מען קיינמאל ניט ארויס דאס לעבן פון קלאט אזוי ווי אנדערע פארבן טוען."

מרס. דזש. פ. פ., מאנטרעאל.

32טעס קאפיטל
אלטע נוטע פריינט

גראף אלפרעד האט זיך באלד איבערגע־טאן, אין ארויסגשאנגען, האט זיך אויס־געזעצט אויף דער ערשטער סטריט קאר און איז אפגעפארן צום אוידיטאריום האר־טעל.

גראף אלפרעד האט געוואוסט, אז אין שיקאגא איז ער זיכער: קיינער פאר־פאלגט אים ניט, און קיינער זוכט אים ניט, פון דעסטוועגן האט ער זייער ניט גע־וואלט זיך באגעגענען מיט די באקאנטע פון לאנדאן. ער האט אלענפאלס ניט גע־וואלט מען זאל וויסן, אז ער געפינט זיך אין שיקאגא.

(ווייטערעס — קומט)

שלום עליכם יארצייט

דעם צענטן מאי, וועט אין וויניפעג גע־פייערט ווערן דער פופצנטער יארצייט פונם אומפארגעסלאכן אידישן שרייבער שלום עליכם.

דער פופצנטער יארצייט, וועט איצט געפייערט אומעטום וואו ס'גרייכט נאר דאס אידישע וואָרט, און אזוי ווי דאס אידישע וואָרט קלינגט איצט אין אלע עקן וועלט, ווערט אזוי ארום דער פופצנטער שלום עליכם יארצייט געפייערט אויף דער גאנצער וועלט.

שלום עליכם איז פארבליבן און וועט נאך לאנג פארבלייבן דער באליבטסטער אידישער שרייבער, וואס אן זיינע ווערק קאן זיך קיין שום אידישע הויז נישט באגיין. מיט שלום עליכ'ן פראווענט מען שמחות אין דער אינטערעס צו שלום עליכם'ס ווערק וואסקט פון יאר צו יאר.

דער איצטיקער 15טער יארצייט, וועט נאך קלארער באווייזן דעם גרויסן פלאץ, וואס שלום עליכם פארנעמט ביים אי־דיש לייענדיקן עולם.

די שלום עליכם פייערונגען, ווערן אר־מעטום דורכגעפירט בלויז פון שלום עליכם מאטעריאל. דער היגער קולטור פאראיין וואס אראנזשירט די שלום עליכם פייערונג אין וויניפעג, האט זיך אויך בערעכנט מיט דעם דאזיקן מנהג און די פראגראם פונם אוונט באשטייט פון מאנאלאגן און איינאקטער פון שלום עליכם'ס ווערק, ווי אויך א לעקציע וועגן לעבן און שאפן פון שלום עליכם'ען.

דער קאמיטעט איז זיכער אז דער גאנ־צער היגער אידיש לייענדיקער עולם, וועט קומען צום שלום עליכם אוונט דעם צענטן מאי אין פרי־זאל, און דערמיט פארוואנדלען דעם אוונט פאר א גרויסער מאניפעסטאציע פארן אידישן וואָרט און פארן גרויסן מייסטער שלום עליכם.

קארפענטערס און פיינטערס פארלאנגט

פארלאנגט קארפענטערס און פיינטערס צו פארריכטן אן פארבן די בית יעקב שול. זיך ווענדן צווישן 7 און 8 אין אוונט אין שול.

פרעזידענט און קאמיטע

QUEENS THEATRE
מיטוואך אוונט מאי 6טן
א גרויסער יום טוב פאר א גרויסער קינסטלערן
וויניפעגער ליבלינג
עני ליליען
זי שפילט
"א קינד פון דער גאס"
(אדער די שבועה)
פון לוליאם סינאל

לעצטער פרייטאג און שבת
מאי 8 און 9
גוד ביי
יעקב קאהן (בערלין) קאמפ.
אין דער בעסטער און שטארקסטער
פראדאקשאן
"א נאכט קלוב אין ניו יארק"
אידן, גרייט זיך אלע צו הערן
"קול שופר"

NEW PALACE THEATRE
היינט ווערט געוויזן (דזשענעראל)
עדי קאנטאר אין
"זוהופי"

"זוהופי" אין פעלעס טעאטער

היינט וועלן די פעלעס טעאטער פאטרא־ניזירער האבן די געלעגענהייט צו אמוזירן זיך זעענדיק דאס בילד "זוהופי" מיט דעם באריטמן אידישן קאמיקער, עדי קאנ־טאר, אן דער הויפט ראל.

"זוהופי" איז איינע פון די אמוזירנדיק־סטע בילדער וואס איז פראדוצירט גע־ווארן פאר דעם ריידנדיקן לייוונט און עדי קאנטאר קערט איבער וועלכן אין דעם דאזיקן בילד, און ביי א געוויסער סצענע איז א געוויסן מאמענט דערער אידיש. לאזט ניט דורך די געלעגענהייט צו זעען "זוהופי". עס ווערט אויך געוויזן א קאמעדיע, נייעס אן 'סעלעקטער שארטס.'

מארגן אויסשטעלונג פון "דזשש־נעראל סטיל ווערס פראדוקטן

מארגן (מיטוואך) דעם 6טן מאי, וועט "די דזשענעראל סטיל ווערס, לימיטעד" האבן אויסשטעלונג אויף דעם "ינגאן סטיישאן" פון סעמפלס, פון איריע 1931 מאדעלן פון מעקלארי אין ס. מ. פ. קוילן און האלץ, און עלעקטרישע אויוונס, אויך נעו אויוונס און אנדערע לייננס.

די אויסשטעלונג וועט זיין אויף א דע־מאנסטרירונג קאר וואס איז ספעציעל צור נעפאסט פאר דעם דאזיקן צווועק, און מען וועט עס קאנען באטראכטן פון 1.30 ביי־טאג ביז ארום 9.30 אין אוונט.

די קאמפאני לאדעט איין אלעמען צו זעען די אויסשטעלונג.

זעט אונזערע נייע ספרינג סחורות
א גרויסער אויסוואל פון וואס אויסצוקלייבן
Dominion Furniture Co., Limited
499 NOTRE DAME AVENUE
PHONES: 86 195 — 67 873

א דערקלערונג צו די וויניפעגער אידן פון די נאָרט־ענד בעקערס

אין פארבינדונג מיט דעם וואס די אידישע בעקערס דעלייווערן איצט ניט קיין ברויט צו פריוואטע היימען, מאכן מיר די פאלגנדע דערקלערונג:

אין מאנאט אקטאבער פון פאריקן יאר, 1930, האבן די בעקער ארבעטער פארלאנגט פון די אידישע בעקער באלעבאטים קירצערע שטונדן און דאס מיינט א העכערונג אויף די שכירות אויף דריי און דרייסיק פראצענט. די באַ־לעבאטים האבן די דאזיקע פאדערונג נאכגעגעבן און א קאנטראקט איז אונטערגעשריבן געווארן. זיי האבן אבער צוגעזאגט, אז אויב די באלעבאטים וועלן ניט קאנען אויס־האלטן די דאזיקע העכערונג, זאל עס געשניטן ווערן אויף א העלפט. איצט, צוליב דער גרויסער קאנקורענץ, ווערן די בעקער באלעבאטים דערשטיקט און זיי האבן געמאכט אויפמערקזאם זייערע ארבעטער אויף זייער פארשפרעכן. אבער א טייל פון די ארבעטער, מיטגלידער פון דער א. י. ו., ווילן איצט ניט הערן פון דעם וואס זיי האבן צוגע־זאגט, און זיי רופן די אנדערע ארבעטער אין סטרייק, און אויס פראטעסט אויף דער פאדערונג פון די באלעבאטים, וואס איז הונדערט פראצענט א גערעכטע — האבן זיי אויפגעהערט צו באקן ברויט. בלויז איין טייל איז צופרידן ארונטערצוגעבן א העלפט פון דער העכערונג וואס זיי האבן ארויפגעצויגן לעצטן אקטאבער, און זיי זיינען גע־בליבן ארבעטן. און דערפאר האבן מיר ניט געזוגט ברויט צו דעלייווערן צו אונזערע קאסטאמערס.

ביי היינטיקן טאג קאסט אינז בלויז ארבעט געלט און דעלייווערן, צוויי און א האלב סענט א ברויט, און מיר קאנען עס ניט אויסהאלטן. אויב די ארבעטער דיינקען אז מיר זיינען אומגערעכט, זיינען מיר צופרידן צו גיין מיט זיי צו אן ארבישטריישן צו ארבעטער.

די נאָרט ענד אידישע בעקערס

איך וויל אז איר זאלט געדינקען אז איר האט אינשורענס
פאר פייער אוטאמאביל פליט גלאז האל־אפ לעבנס פארזיכערונג
פאנט מיר אדער 52 619 21 989
A. HARRIS — ארעצקי

וואנצן און קאקראוטשעס
פארניכטעט. ארבעט גאראנטירט
CHARLES RIESS & CO.
376 Coleny St. Phone 33 529

Classified Section — קלאסיפייד סעקשען

ספעציעלע פרייזן פאר ארווערטייזינג אין דער קלאסיפיצירטער אפטיילונג
אין דער מאל, 5 ס. פער "אנייט ליין"
פאר א וואך, 20 ס. " — פאר 3 מאנאטן, $2.15 "
פאר א מאנאט, 75 ס. " — פאר 6 מאנאטן, $4.00 "
פאר 1 יאר, $7.50 "

:: פערזענלאכעס ::
PERSONAL

לייף אינשורענס
בעסער צו האבן א פאליסי און ניט דארפן עס, איידער דארפן דאס און ניט האבן.
P. A. TEMPLETON
807 Electric Railway Chambers
Phone 89 688

ה. ע. סאלאוויי, פראפ. עמהיקאל מאסאז־זשיסטן, באהאנדלט פאראליזיס, אלע פארמעס פון רומאטיזם. 838 מאמערסעס בלאק, טעלעפאן 066 88; רעז. 410 53.

היים און אפיס פוירניטשור פארלאנגט
פאר מזומן געלט.
KILSHAW'S
Auctioneers
Canada Bldg. Phone 29 040

AACTIVE MESSENGER & TRANSFER
פוירניטשור געמופט
PH. 26 062 121 ALBERT ST.

קויפט איר א קאר ?
איך קאן פאר אייך איינשפארן פון 25 ביז 30 פראצענט. אונז נייע און געגוצטע קארס. קארס איבערגעגאנגענע פון האנט צו האנט אויסשליסלאך. אייער קאר ווערט אריינגענומען אין טרייד. לייכטע טערמס.
זיך ווענדן צו
וויליאם ספיוואק
WILLIAM SPIVAK
טעלעפאן 27 986

:: צו פארזענטן ::
FOR RENT

צו פארזענטן א שיינעם דריי רום סוויט אין באלטיק אפארטמענט. מעסיקע רענט. זיך ווענדן צום קערטייקער, סוויט "די", טעלעפאן 668 56.

צו פארזענטן א זעקס רום מאדערנע הויז. זיך ווענדן צו
MISS PATTERSON—465 Flora Ave.

צו פארזענטן א גרויסע ליכטיקע רום, פאסיק פאר א באי אדער מיידל, מיט אדער אן באדד. נוצן דעם טעלעפאן: טע־לעפאנירט 089 54. 382 אלפרעד עוועניו.

3 רום סוויט צו איבערנעמען, מיט אדער אן פארניטשור, פאר ביליקן רענט. קאנט באזיכן צווישן 6 און 8 אווטס, אין סוויט 11 סעקשאן "איי" באלטוויא אפטס.

צו פארזענטן א גרויסן, שיין מעבלירטן צימער אויף באראוס עוועניו. לעבן מיין סט. מיט אדער אן באדד. טעלעפאן. אלע באַ־קוועמלאכקייטן. טעלעפאנירט 652 51.

רעדוואוד אפארטמענטס
פארנער נארט מיין און קאלערדזש. גרוי־מע 4 רום סוויטס, פון $47.50 ביז $55. מיט עלעקטריק רעפרידזשעריישן. טעלע־פאנירט צום קערטייקער 175 55 אדער צו די רענטאל איידזשענטס
THE EMPIRE LOAN CO.
Phone 26 365

צו פארזענטן 1 אדער 2 רומס מיט אלע באקוועמלאכקייטן, אויך נוצן פון טעלע־פאן, אין סוויט 4 אליווער קאורט, 282 מאנטגאן עוועניו. טעלעפאנירט 410 53.

צו סובלעטן א 4 רום סוויט. זיך ווענדן אין סוויט 6 יורא־פיען בלאק, טעלעפאן 270 51.

געשעפט געלעגנהייטן
Business Opportunities

צו איבערנעמען א סטאר מיט 4 רומס, אדער די סטאר אליין. רענט ביליק. סטאק און פיקסטשורס ארום $175. קאן מאכן א לעבן. זיך ווענדן אין 711 סעלקירק עוועניו.

קאנפעקשאנערי און גראסערי, בעסטער לאקעישן אין שטאט, רענט מיט מאָ־ד־נע 4 רום סוויט און גאראדזש $47.50. סטאק און פיקסטשורס בלויז $1.000. דאס וועט שנעל פארקויפט ווערן. זעט אונז היינט.

גראסערי און קאנפעקשאנערי, סטאק און פיקסטשורס $750. ביילדינג מיט פיר מאדערנע רומס, $2.300. לייכטע באדינ־גונגען. גוטער לאקיישן.

אויב איר ווילט א געשעפט, זעט
ה. פערלמאן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
874 Main St. Phone 51 000

ארבעטער פארלאנגט
HELP WANTED

פארלאנגט א קלארק פאר א הושענעראל סטאר, זאל קאנען ריכטיק די ענגלישע שפראך און אויך זיין פאסיק צו קארעס־פאנדירן אין ענגליש. זאל אויך קאנען ריי־זען דייטש און רוטעניש. דער פאסיקער מאן זאל זיך ווענדן צו
A. SHNIDER
Inglis - Manitoba

פארלאנגט א באי מיט א בייסיקל, זיך ווענדן אין
DAVID'S CASH GROCERY
1448 Main Street

גוטע באדינונג צו מעסיקע פריינן
אויב איר דארפט איבערמופן, אדער וועל־כע עס אין טראנספער ארבעט, טעלעפאנירט צו
סימקינס טראנספער, 52 540
איר וועט זיין זייער צופרידן אדרעסירט ביי אונז אייערע
האלץ
די בעסטע האלץ צו ביליקע פרייזן
SIMKIN'S TRANSFER
456 STELLA AVE. PHONE 52 540

:: צו פארקויפן ::
FOR SALE

א 7 רום נייע סטאקא באנגאלאו, אוק פינישינג, 50 פוס לאט, אין סטעלא עוו. פריין $4.000. א גרויסער באַרגען.

א 7 רום הויז, פולי מאדערן, אוק פיני־שינג, פרענטש טירן, אין קאלעדש עוועניו. ניט ווייט פון מיין סטריט. פריין $3.500. א גרויסער סנעפ.

א 8 רום נייע באנגאלאו, מיט אלע מאָ־דערנע איינריכטונגען. הייסע וואסער באַ־הייצונג. נעבויט ספעציעל פאר זיך. קאסט $15.000. 60 פוס לאט. איינגנטימער פאר־לאזט וויניפעג. פריין $8.500. א זעלטענע מציאה.

געלט צו לייען אויף 6½ פראצענט.
אינשורענס פאר אלערליי צוועקן.
Sheps Agencies Ltd.
804 מיין סטריט
טעלעפאנס 761 55 און 807 53

א באַרגען, צו פארקויפן א פארד 1927. האלבער טאן טראק, אין גוטן צושטאנד. טעלעפאנירט 276 54.

:: שטעלע פארלאנגט ::
SITUATION WANTED

א באַי זוכט ארבעט, האט עקספיריענס אין א דזשענעראל סטאר. דערד און שרייבט ענגליש, דייטש און פוילישן. גוטע רעפערענס. קליינער נעהאלט. זיך ווענדן צו דאס אידישע וואָרט באקס 5611.

קאלנאריער נאטיצן
(שלום פון זייט 3)

נערן האלטן אין איין דערציילן פאר די קריסטן די וואונדער פון דעם אידן. אגב פראווען זיי פסח סדרים פאר די קריסטן און ביי די קריסטן אין דאס גאר אנגענו־מען. געוויינלאך טייטשן זיי די פסוקים "פא מיסיאנערסקאמו", נאר קאמיש אין ווען דנאיל ראזאוו איידער ער דרשן'ט, פרעגט ביים קריסטלאכן עולם וויפל פון אייך האבן ליב אידן הויבט אויף די הענט. די מערהייט פון די קריסטן הויבן אויף די הענט, נאר די עטלאכע אידן באזוכער האלטן די הענט ארא, אפנים אז די אידן אליין זיינען די איינציקע וועלכע האבן פיינט אידן.

* * *

די קאלנאריער ציוניסטישע ארגאניזאַ־ציע מאכט פארבאריימונגען אויפצונעמען מר. און מרס. יעקב דע האאז, וועלכער קומט אהער אין די אינטערעסן פון קרן היסוד, און אלגעמיינעם ארץ ישראל קאמ־פיין. יעקב דע האאז, איז א באוואוסטע פרעזענטלאכקייט אין דער ציוניסטישער וועלט. ער איז דער געוועזענער סעקרע־טאר פון דר. הערצל, און ער פארנעמט הוינט א וויכטיקן פלאץ אין די אקטיווי־טעטן פון דעם אויסבוי פון ארץ־ישראל. כאש די צייטן זיינען איצט ניט קיין גינסטיקע פאר קאמפיינען, דאך, וועלן די קאלנאריער אידן זיכער אויפנעמען דע האאז'ן מיט דער גלווייזלאכער ברייטהאר־ציקייט.

* * *

דער קאלנאריער געוואנגען פאראיין, אונטער דער אנפירערשאפט פון פראפ. גארבאוויצקי, וועט האבן א גרויסן קאנ־צערט, יוני דעם 10טן אין זאל פון פרץ שול.

* * *

די קאלנאריער שטאט אדמיניסטראציע האט ניט דערלייבט קיין מאי העמאנסטראַ־ציע. די ארבעטסלאזע האבן אבער דאך אפגעראלט א מיטינג פאר א גרויסן ער־לם און ווען זיי האבן אויך געוואלט פאר־ראדירן אויף דער הויפט נאס, איז פארגע־קומען א געשלעג צווישן דער פאליציי און די ארבעטסלאזע. 7 פון זיי זיינען ארעס־טירט געווארן, און איינעם האט מען גלייך פאר'משפט צו 4 חדשים געפענגעניש. ווייל מען האט ביי אים געפונען א רע־וואלווער, די אנדערע זיינען דערווייל פאר־האלטן געווארן. אייניקע פון זיי האבן זיך דערקלערט אלס ניט מיטגלידער פון דער קאמוניסטישער פארטיי, נאר אלס מיט־גלידער פון דער פארטיי, וואס רופט זיך "מיר ווילן עסן".

* * *

די דראמאטישע סעקציע פון קולטור גע־זעלשאפט פירט אויף הירשביינס דראמע "ווען דאס לעבן פארגייט" מיטוואך מאי דעם 13טן אין זאל פון פרץ שול.

געוויס וועלן קאלנאריער אידן ניט דורכ־לאזן די דאזיקע פיינע פארשטעלונג.

* * *

מרס. מארים סמיט, וועלכע איז אין ראטשעסטער, פילט זיך בעסער. אלע פריינט ווינשן איר א גיכע דערהיילונג.

* * *

דער קאלנאריער סימפאנישער ארקעס־טער, וועט געבן זיין לעצטן קאנצערט פון סעזאן, דעם 18טן מאי.

:: צו פארזענטן ::
FOR RENT

צו פארזענטן א שיינעם דריי רום סוויט אין באלטיק אפארטמענט. מעסיקע רענט. זיך ווענדן צום קערטייקער, סוויט "די", טעלעפאן 668 56.

צו פארזענטן א זעקס רום מאדערנע הויז. זיך ווענדן צו
MISS PATTERSON—465 Flora Ave.

צו פארזענטן א גרויסע ליכטיקע רום, פאסיק פאר א באי אדער מיידל, מיט אדער אן באדד. נוצן דעם טעלעפאן: טע־לעפאנירט 089 54. 382 אלפרעד עוועניו.

3 רום סוויט צו איבערנעמען, מיט אדער אן פארניטשור, פאר ביליקן רענט. קאנט באזיכן צווישן 6 און 8 אווטס, אין סוויט 11 סעקשאן "איי" באלטוויא אפטס.

צו פארזענטן א גרויסן, שיין מעבלירטן צימער אויף באראוס עוועניו. לעבן מיין סט. מיט אדער אן באדד. טעלעפאן. אלע באַ־קוועמלאכקייטן. טעלעפאנירט 652 51.

רעדוואוד אפארטמענטס
פארנער נארט מיין און קאלערדזש. גרוי־מע 4 רום סוויטס, פון $47.50 ביז $55. מיט עלעקטריק רעפרידזשעריישן. טעלע־פאנירט צום קערטייקער 175 55 אדער צו די רענטאל איידזשענטס
THE EMPIRE LOAN CO.
Phone 26 365

צו פארזענטן 1 אדער 2 רומס מיט אלע באקוועמלאכקייטן, אויך נוצן פון טעלע־פאן, אין סוויט 4 אליווער קאורט, 282 מאנטגאן עוועניו. טעלעפאנירט 410 53.

צו סובלעטן א 4 רום סוויט. זיך ווענדן אין סוויט 6 יורא־פיען בלאק, טעלעפאן 270 51.

נעשעפט געלעגנהייטן
Business Opportunities

צו איבערנעמען א סטאר מיט 4 רומס, אדער די סטאר אליין. רענט ביליק. סטאק און פיקסטשורס ארום $175. קאן מאכן א לעבן. זיך ווענדן אין 711 סעלקירק עוועניו.

קאנפעקשאנערי און גראסערי, בעסטער לאקעישן אין שטאט, רענט מיט מאָ־ד־נע 4 רום סוויט און גאראדזש $47.50. סטאק און פיקסטשורס בלויז $1.000. דאס וועט שנעל פארקויפט ווערן. זעט אונז היינט.

גראסערי און קאנפעקשאנערי, סטאק און פיקסטשורס $750. ביילדינג מיט פיר מאדערנע רומס, $2.300. לייכטע באדינ־גונגען. גוטער לאקיישן.

אויב איר ווילט א געשעפט, זעט
ה. פערלמאן און נ. זעלטשען
MUTUAL AGENCIES
874 Main St. Phone 51 000

ארבעטער פארלאנגט
HELP WANTED

פארלאנגט א קלארק פאר א הושענעראל סטאר, זאל קאנען ריכטיק די ענגלישע שפראך און אויך זיין פאסיק צו קארעס־פאנדירן אין ענגליש. זאל אויך קאנען ריי־זען דייטש און רוטעניש. דער פאסיקער מאן זאל זיך ווענדן צו
A. SHNIDER
Inglis - Manitoba

פארלאנגט א באי מיט א בייסיקל, זיך ווענדן אין
DAVID'S CASH GROCERY
1448 Main Street

גוטע באדינונג צו מעסיקע פריינן
אויב איר דארפט איבערמופן, אדער וועל־כע עס אין טראנספער ארבעט, טעלעפאנירט צו
סימקינס טראנספער, 52 540
איר וועט זיין זייער צופרידן אדרעסירט ביי אונז אייערע
האלץ
די בעסטע האלץ צו ביליקע פרייזן
SIMKIN'S TRANSFER
456 STELLA AVE. PHONE 52 540